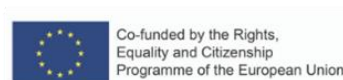


IO2 KMS Curriculum for Unge

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union





Indholdsfortegnelse

Hold Mig Sikker læringsstrategier for unge.....	3
Modul 1: Forstå seksuel vold	17
Modul 2 – Læringsmål og Lærings aktiviteter	42
Modul 3 – Læringsmål og Lærings aktiviteter	59
Xxxxxxxx.....	59
102 Modul 4 – ‘Jævnaldrene der modarbejder seksuel vold’	59
Modul 5: Støtte blandt jævnaldrende	73



Hold Mig Sikker læringsstrategier for unge

Keep Me Safe: Supporting Youth Peer Development Tackling Sexual Abuse (KMS) er et 24- måneders projekt, der finansieres af Europa-Kommissionens Erasmus+ program. Et af målene ved indholdet af undervisningsmaterialet til Keep Me Safe projektet er udviklingen af en tilgang blandt jævnaldrende unge, der kan medvirke til at bekæmpe seksuelt misbrug blandt 13-18-årige, fremme børns deltagelse (eller medindflydelse) og deres evne til at handle og påvirke deres jævnaldrende.

Dette kapitel præsenterer ung-til-ung uddannelsesstrategien i forbindelse med Keep Me Safe projekt. Det består af fire sektioner:

- Forklaring af ung-til-ung uddannelsesprogrammet, teorier og modeller
- Beskrivelse af KMS-metodiske fremgangsmåde
- Præsentation af KMS-profilen
- Definition af KMS's mål og ansvar



Co-funded by the Rights,
Equality and Citizenship
Programme of the European Union

1. Forklaring af ung-til-ung uddannelsesprogrammet

Peer uddannelse blandt unge defineres som den proces, hvor veluddannede og motiverede unge fører an i aktiviteter sammen med deres jævnaldrende, for at støtte og forbedre de unges trivsel og færdigheder, så de kan være ansvarlige for og beskytte deres egen sundhed. Generelt sammenfatter disse tilgange tanken om, at samspillet mellem mennesker, der ligner hinanden på en eller anden måde, kan være en positiv kraft for at sprede ideer og ændre holdninger og opførelse. Mere specifikt er en peer en person, der tilhører den samme sociale gruppe som en anden person eller gruppe. Den sociale gruppe kan være baseret på alder, køn, seksuel orientering, erhverv, socioøkonomisk eller sundhedsstatus og andre faktorer. For KMS er jævnaldrende unge mellem 13 og 18 år, som kan opdeles i to separate grupper, de 13-15-årige og de 17-18-årige.

Peer-uddannelsen er baseret på tanken om, at jævnaldrende har en stærk indflydelse på hinandens adfærd; det er blevet påvist, at unge mennesker værdsætter og er påvirket positivt af jævnaldrende. Det betyder, at en jævnaldrende underviser kan etablere stærke forhold til unge, hvilket fører til en mere effektiv ændring i deres adfærd, holdninger og normer.

Ung-til-ung-tilgangen kan omfatte både formelle og uformelle uddannelsesaktiviteter, men det er blevet bemærket, at uformelle aktiviteter fremmer udvekslingen og kommunikationen mellem underviseren og den unge. Desuden giver gennemførelsen af denne tilgang mulighed for at motivere og støtte andre. Bag de pædagogiske metoder er der et stærkt teoretisk grundlag, der forklarer styrken ved denne tilgang, og hvordan man integrerer den, når man udformer uddannelserne.



Teorien¹ om begrundet handling: I forbindelse med peer-uddannelsen er denne teori relevant, fordi den forklarer, at unges holdninger er stærkt påvirket af deres opfattelse af, hvad deres jævnaldrende gør og tænker.

Social Læringsteori: baseret på den antagelse, at folk lærer af direkte erfaring, indirekte (ved at observere), og gennem uddannelse, hvilket fører til større selvtillid til at kunne udføre en bestemt adfærd (for eksempelvis rollespil).

Udbredelse af innovationsteori: siger, at social indflydelse spiller en ledende rolle i adfærdsændring.

Teorien om medindflydelsesuddannelse (er i tvivl om det er det rigtige ord): understreger, hvordan styrkelse og fuld deltagelse af personer, der er berørt af et givet problem, er nøglen til adfærdsændring.

Der er fem modeller² til jævnaldrendes tilgang; hver af disse er rettet mod specifikke situationer og modtagere.

Model	Beskrivelse
Vejledning	Fokus på akademisk læring, som regel i skoler, f.eks. læsepartnere

¹ "Training of Trainers Manual", Youth Peer Education Toolkit, by fhi360 - the science of improving lives, 2005, United Nations Population Fund

² "Involving Young People in Peer Education: A Guide to Establish Sex and Relationships Peer Education Projects", Teenage Pregnancy Unit - Department of Health (UK), 2002.



Blive ven med	Støtte og fremme dannelsen af venskaber mellem unge for at hjælpe dem, der føler sig isolerede og ensomme
Lytning/rådgivning	Støtte til unge, der er under stress, med problemer eller har behov for at tale med en
Mentorordninger	En-til-en-forhold mellem unge, der yder støtte, før nogen er i vanskeligheder, f.eks. ved at sætte elever i folkeskolen sammen med ældre elever (der står "pairing children coming from primary into secondary school", men da skolesystemet er anderledes her, er jeg i tvivl om det vil være det samme som at sætte folkeskoleelever og gymnasieelever sammen?)
Mægling	Forsøger at løse uoverensstemmelser og skænderier mellem unge og mindske konflikter og ofre



Disse teorier og modeller har været afgørende for udformningen af KMS-tilgangen, da de forklarer processen bag en positiv adfærdsændring og bidrager til at identificere den rigtige tilgang for modtageren. Planlægningen og designet af KMS-uddannelsen er som følger:

- Lægger stor vægt på ung-til-ung-interaktionen for at påvirke de unges holdninger og adfærd
- Implementerer metoder der kræver deltagelse (eller giver medindflydelse), til at skabe en større selvsikkerhed
- Blanding af formel og uformel (der står "informal and non-formal education", men går ud fra at der menes både formel og uformel uddannelse?) uddannelse som en central strategi for at inddrage unge i følsomme emner såsom seksuelt misbrug
- Den rolle, som sociale indflydelse har for KMS-deltagere og deres rolle som aktører til at ændre andres adfærd (jeg er i tvivl om denne sætning. Der stod "The role of the social influence applied to KMS peer and their role as actors for change")
- Anvendelse af vejledningsmodellen, der fremmer støttende forhold mellem jævnaldrende

Metodisk tilgang

Projektet Keep Me Safe (KMS) har flere aktiviteter, der kræver implementering af peer learning-strategien. Pensum fokuserer på udviklingen af en metode der styrker de unge til at fungere som uafhængige mennesker i det moderne samfund. Gennem uddannelsesprogrammet bliver ungdomsarbejderen derfor rustet til at fremme støtter blandt jævnaldrende, læringsgrupper og samarbejde gennem en støttestrategi for jævnaldrende. Desuden skal uddannelsesprogrammet give unge mulighed for at blive udstyret med viden, uddannelse, vejledning og en ramme for personlig forbedring, samtidig med at de bliver vejledt af ungdomsarbejdere.

Youth Peers Keep Me Safe Training Methodology er sammenhængende med KMS-programmet på følgende måder:



- Designer læringsprogrammet til at udvikle KMS unges evne til at levere de første ungdomsudviklingsprogrammer, der på denne måde forbereder unge til at være aktive ved jævnaldrende i situationer med forebyggelse, bevidstgørelse og formidling af støttemekanismer i forbindelse med seksuelt misbrug
- Konstruerer dette læringsprogram, der er tilpasset en defineret rolle for unge frivillige for KMS
- Validerer KMS ungdomsarbejderne og læringsprogrammerne gennem et omfattende pilottestprogram i hvert af partnerlandene

Hovedårsagen til vedtagelsen og gennemførelsen af uddannelsesmetoden for Youth Peers KMS Training Methodology er yderligere at bidrage til formålet med KMS-programmet. KMS har til formål at gøre unge mennesker i stand til at være opmærksomme og samtidig øge bevidstheden om sager om seksuelt misbrug uden at overdrage ansvaret for at håndtere oplysninger til dem. Således informerer og forbereder det de unge til at forstå og beskytte sig selv imod misbrug, og at være i stand til at overføre deres viden til deres jævnaldrende. På oplysningsniveau sigter KMS mod at give dem oplysninger om, hvor man kan søge støtte i tilfælde af at man finder ud af at en jævnaldrende misbruges. Mere specifikt, i stedet for at fortælle en ven, som de fleste ofre gør, vil de blive informeret om, at rapporteringen af hændelsen bør være til en myndighed.

På dette tidspunkt kan man hævde, at fagfolk der arbejder med unge, kun kan bruge en begrænset tid med unge, mens jævnaldrende kan tilbringe tid sammen i skolen, ungdomsklubber, fritid og andre sammenhænge, så muligheden for offentliggørelse og støtte er større hos dem. Lignende programmer, der er blevet gennemført, såsom CONVEY³, fokuserer primært på fagfolk, der arbejder med børn og unge, der har beskrevet de negative erfaringer, de havde.

³ "Om os – Convey Project", 2017, *Conveyproject.Eu*. <https://conveyproject.eu/about-us/>.



Co-funded by the Rights,
Equality and Citizenship
Programme of the European Union

For at gøre dette, vil der blive gennemført en læringsstrategi med henblik på at skitsere den tilgang, som ungdomsarbejderne vil bruge med unge, samtidig med at der anvendes både formelle og uformelle læringsmetoder, der er egnede for unge. Programmet vil også fokusere på at udvikle pædagogisk viden og færdigheder, for at på denne måde give en tilstrækkelig forståelse af, hvad seksuelt misbrug er, hvordan man øger bevidstheden og informerer om offentliggørelse samt støttemekanismer. Uddannelsen vil blive gennemført på en måde der vil sikre, at unge vil være i stand til at udvikle sig gennem støtte fra ungdomsarbejderne, til at kunne deltage i en relevant netværksstruktur. Uddannelsesstilgangen vil også omfatte sikker adfærd blandt jævnaldrende unge, netværk blandt unge, unge der kan modvirke seksuelt misbrug (bevidstgørelse og forebyggelse) og støtte i situationer med afsløring af seksuelt misbrug. Uddannelsespensummet og de foreslåede moduler og aktiviteter vil blive gennemført med en tilgang, der er inspireret af MAGIC 6-læringsmetoden.

Deltagelsen hviler på børns grundlæggende rettigheder, som de præsenteres i FN's konvention om børns rettigheder samt⁴ vejledende principper. Man kan hævde, at børns deltagelse (eller medindflydelse) er noget, der bør ske i hverdagen og rutinen i stedet for specifikke situationer. I forbindelse med tilgangen fokuseret på jævnaldrende understreger den, hvor vigtigt det er at arbejde sammen med organisationer, der har kontakt med børn og unge, for at integrere en arbejdsmodel der giver dem medindflydelse.

Deltagelse har mange former, der anvendes ved forskellige omstændigheder, men arbejdet i dialog med voksne har vist sig at være meget effektivt. Børns deltagelse er bl.a. at give børn indflydelse på, hvilke aktiviteter de foretrækker at gennemføre, men også at skabe forandring ved at fokusere på forskellige aktiviteter. Ved deltagelse i aktiviteter, som voksne har designet, skal børn altid informeres og have deres synspunkter hørt og respekteret. Børn og voksne kan inddrages på lige fod i fælles beslutninger. Endelig kan børn lede og iværksætte deres egne projekter ved at have kontrol over alle aspekter, herunder hvordan ressourcerne anvendes.

⁴ "The Magic 6 Participatory Action and Learning Experiences with Roma Youth - Training Manual", 2016, Babeş-Bolyai University (PEER youth)

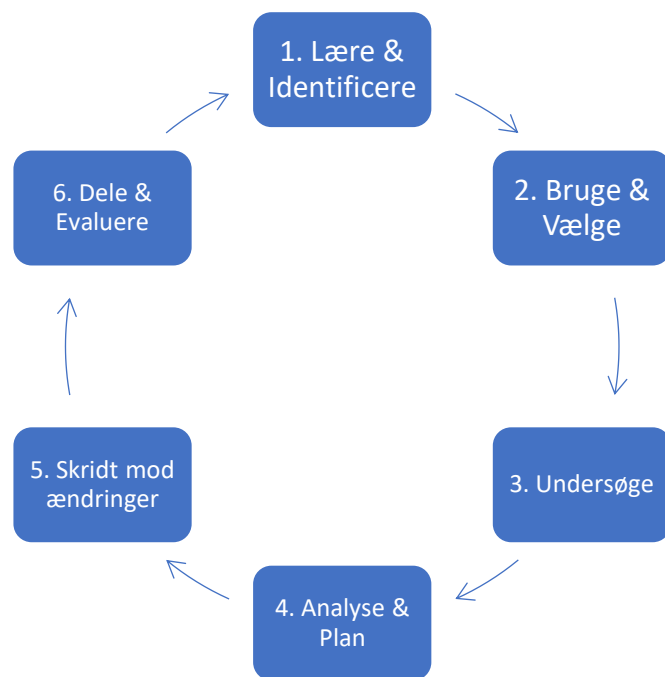




Årsagen til, at deltagelsen fokuserer på handling der vil skabe forandringer, er relateret til et forskningsprojekt, der blot er én måde at lære om seksuelt misbrug på. Mere specifikt, er det tanken om at arbejde sammen som en gruppe og finde måder at lære at forsøge at ændre noget, der er af væsentlig betydning for os. I en nøddeskal:

- Blive enige om noget, som vi ønsker at ændre
- Undersøg det sammen / høre hinandens historier / overveje forskellige perspektiver
- Overvej forskellige måder, hvorpå vi kan reagere
- Omsætte vores ideer til handling
- Reflektere over, hvordan vores situation har ændret sig

Uanset om de unge deltagere opnår den forandring, de søger eller ej, er den læring, der er resultatet af de ændringer, de forsøger at foretage, stadig af stor betydning, da den vil bidrage til at forstå, hvordan man foretager ændringer i fremtiden. Deltagelse med fokus på ændringer, der medfører forandring, kan gennemføres på forskellige måder. I peer læring anvendes en model med seks stadier kendt som **De Magiske 6. Magisk 6 rammen** for deltagelse og læringer identificere seks trin til at drive deltagende gruppe, der vil skabe ændringer gennem handlinger.



Detaljer:

1. Lær deltagende metoder og identificere problemer og ting, de ønsker der skal ske
2. Brug disse metoder til at vælge, hvordan du kan få mere at vide om deres problem(er) og få tingene til at ske
3. Undersøg for at finde ud af andre folks ideer (egen gruppe, andre jævnaldrende, samfund)
4. Analyser ideer og planlæg handling for at få noget til at ske



5. Skab ændringer ved brug af planen

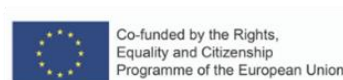
6. Del forståelse yderligere (evaluere, revidere, fortsætte)

Den næste del af uddannelsen vil fokusere på test og validering. Mere specifikt vil det udformede uddannelsesprogram blive afprøvet med mindst 42 ungdomsarbejdere og mindst 72 unge i partnerlandene via et pilottestprogram for ungdomsuddannelsesmetoden. I første omgang vil unge blive identificeret og vurderet ved hjælp af partnerskabets netværk, og en lignende metode vil blive anvendt til at rekruttere fra partnere og interessenter, hvilket vil sikre inddragelsen af så mange unge som muligt. Den endelige opgave bliver at evaluere de erfaringer, som deltagerne havde i uddannelsesprogrammet, med anvendelse af fælles vedtagne indikatorer. Med hensyn til feedback vil evalueringen bestå af en gennemgang af møderne med drøftelser mellem unge og ungdomsarbejderne. Der kan desuden udleveres et evalueringsskema ved afslutningen af uddannelsen for at indsamle kommentarer fra deltagerne.

Udbredelsen af seksuelt misbrug af børn og unge er en betydelig samfundsmæssig udfordring i Europa. På trods af eksistensen af fagfolk, der skal beskæftige sig med ofre for seksuelt misbrug, er der behov for andre personer, der kan hjælpe med at sprede information og øge bevidstheden blandt deres jævnaldrende på en mere uformel måde, for at møde de unges behov.

For at sikre, at Youth Peer KMS-uddannelsen giver deltagerne den nødvendige viden og information, er der behov for en metodisk tilgang. Programmets formidlere anerkender, at KMS ikke kan skabe unge eksperter, der tager fat på seksuel vold blandt unge på så kort tid; dog vil der blive udformet en læringsstrategi, der skal sikre, at hver KMS-ung kan udvikle sig til at kunne deltage i støttenetværk, gennem støtte fra ungdomsarbejderne.

Den læringsstrategi, der udarbejdes, vil specificeres med henblik på at skitsere den tilgang, hvorigennem Young Peers vil blive udstyret med viden, uddannelse, vejledning og en ramme for personlig forbedring. Dette vil blive understøttet af vejledning fra ungdomsarbejderne. Det vil



bygge de vigtigste pointer for denne strategi ved hjælp af formelle og uformelle læringsmetoder, der er egnede for unge. Ud over den viden, der gives til de unge, er færdigheder og holdninger lige så vigtige kompetencer for at lære læringsteknikker.

Præsentation af KMS-profilen

For at være mere specifik, bliver KMP-peer nødt til at have en bestemt profil, der vil give dem mulighed for at nå målet med uddannelsen og blive en pålidelig person.

Færdigheder	Attitude
Gode kommunikationsevner	Modne
Kreativitet	Tolerante
Medborgerskabskompetencer	Fleksibel
Teamwork	Tålmodig
Samarbejdsevner	God lytter

KMS-peer bør kunne foreslå nye kreative idéer for at øge bevidstheden om seksuelt misbrug, bruge et passende sprog i forhold til målgruppen og demonstrere medborgerskab såsom at dele samfundets værdier, støtte social retfærdighed og demokratiske værdier. KMS-peer skal være kreativ for at gøre det følsomme emne seksuelt misbrug mere engagerende over for andre jævnaldrende, så de har mulighed for at forstå



situationen gennem en række forskellige tilgange. Desuden er de personlige kompetencer og evnen til at samarbejde og arbejde i et team med andre ligestillede også afgørende for effektivt at kunne implementere aktiviteter.

Desuden er der behov for gode kommunikationsfærdigheder, da peer formodes at øge bevidstheden og dele oplysninger mellem hans / hendes jævnaldrende, og det betyder, at han / hun bør være opmærksom på kommunikation. Hver KMS-peer vil blive forberedt gennem uddannelse i forskellige kommunikationsstrategier, der kan bruges i henhold til målgruppen og omstændighederne. Sidst, men ikke mindst, bør KMS-peer'en demonstrere medborgerskab, såsom at støtte social retfærdighed og demokratiske værdier. Disse færdigheder er knyttet til specifikke holdninger, som KMS Peer bør vise, da de er uundværlige for at skabe fredelige og effektive relationer mellem jævnaldrende. De er også nødvendige grundet projektets følsomme emner.

Definition af KMS's mål og ansvar

Uddannelsesstrategien vil skitsere de unge peers ansvar og missioner for at sikre, at deltagerne forstår situationen. Youth Peers KMS Training vil navigere inden for 3 hovedmissioner:

1. At lære og forstå fænomenet seksuelt misbrug

KMS-peer'en skal

- Forstå, hvad seksuelt misbrug er som et socialt fænomen og som en juridisk definition i hans / hendes land
- Vær opmærksom på den støtte, der findes i hans/hendes samfund
- Identificer de vigtigste fysiske, psykologiske og følelsesmæssige konsekvenser af seksuelt misbrug



KMS Youth Peers bør være villige til at formidle information og skabe bevidsthed. De bør have en specifik viden om definitioner af seksuelt misbrug, om de eksisterende politikker, der er vedtaget i hans / hendes land, om de støttemekanismer, der findes til at tackle seksuelt misbrug og være opmærksom på de konsekvenser, som ofre for seksuelt misbrug står over for.

1. At analysere og planlægge mulige strategier til at informere og øge bevidstheden

KMS-peer'en skal

- Fremme aktiv deltagelse blandt hans / hendes jævnaldrende
- Vær kreativ i at identificere strategier til at øge bevidstheden om seksuelt misbrug
- Være en aktiv lytter, og samarbejde med jævnaldrende

At øge bevidstheden om seksuelt misbrug er det andet skridt i retning af at fjerne problemet. Analyse af ideer og planer for at gøre dette ligger blandt de ansvarsområder, som den unge peer forventes at udføre. At være i stand til at diskutere med andre jævnaldrende om bevidsthedsstrategier er en opgave, han / hun vil blive uddannet til i løbet af peer læringsuddannelsen.

1. Sådan skaber du for forandring:

KMS-unge skal være i stand til at

- Skabe kommunikationsevner blandt jævnaldrende
- Kende og brug metoder til at tale og til at give styrke
- Tilpasse kommunikation og mekanismer til publikummet



Efter afslutningen af uddannelsen, vil KMS-unge være nødt til at tænke på måder at gennemføre de ideer, der er udviklet til at informere og øge bevidstheden om seksuelt misbrug. Dette kan også ske under uddannelsen, da det vil give alle jævnaldrende mulighed for at dele deres ideer og danne en plan, der vil gøre deres indsats lettere.

KMS-unge jævnaldrende-til-jævnaldrende uddannelsesprogrammet fokuserer på forebyggelse af seksuel vold og øget evne hos ofre til at indberette alle tilfælde af misbrug. Ved at arbejde sammen gennem en jævnaldrende-til-jævnaldrende støttestrategi får unge mulighed for aktivt at modvirke seksuelt misbrug gennem bevidstgørelse om sikkerheds- og rapporteringsmuligheder.



Modul 1: Forstå seksuel vold

Læringsaktiviteter

Aktivitetens navn	1.1. Aktivitet 1.1 Hvad er seksuelt misbrug
Formål	Deltagerne vil lære hvad seksuelt misbrug er, typerne af seksuelt misbrug og dets særlige kendetegn.
Beskrivelse	1. Læreren introducerer aktivitetens hovedformål 2. Læreren viser denne video til deltagerne https://www.youtube.com/watch?v=Q4xwdFWjIOw 3. Læreren forklarer børnene, at det er seksuelt misbrug når en voksen, ung eller et barn bruger magt eller deres autoritet til at involvere et barn i seksuel aktivitet. Man kan blive misbrugt af fremmede og man kan også blive misbrugt af nogen som offeret kender, elsker og stoler på. Det er også vigtigt at vide at: • Seksuelt misbrug ikke altid er sex – det kan også inkludere seksuel adfærd som kan være fysisk, mundtlig eller følelsesmæssig • Børn bliver som regel misbrugt af nogen de kender, og det begynder ofte når de er meget unge • Seksuelt misbrug er sædvanligvis ikke en enkelt, isoleret begivenhed • Seksuelt misbrug kan finde sted i online og offline miljøer • Trusler, tricks eller bestikkelse kan blive brugt til at forhindre barnet i at fortælle nogen om det • Seksuelt misbrug af børn er imod loven og er en alvorlig forbrydelse • Det seksuelle misbrug gør alvorlig skade på børn og deres familier • Effekterne af seksuelt misbrug kan vare hele livet



4. Derudover fortæller læreren deltagerne om to forskellige typer seksuelt misbrug:

Kontaktmisbrug involverer aktiviteter, hvor en misbruger har fysisk kontakt med et barn. Det inkluderer:

- seksuel berøring af en hvilken som helst del af kroppen, uanset om barnet har tøj på eller ej
- at tvinge eller opfordre et barn til at deltage i en seksuel aktivitet
- at få et barn til at tage dets tøj af eller at røre ved en andens kønsdele
- voldtægt eller indførsel af et objekt eller en kropsdel i et barns mund, vagina eller anus.

Kontaktfri misbrug involverer aktiviteter, hvor der ikke er fysisk kontakt: Det inkluderer:

- at blotte sig overfor et barn
- at opfordre eller tvinge et barn til at se eller høre seksuelle aktiviteter
- at undlade at træffe passende foranstaltninger for at forhindre et barn i at blive udsat for andres seksuelle aktiviteter
- at få et barn til at masturbere imens andre ser på
- at overtale et barn til at lave, se eller distribuere billeder af børnemishandling (såsom at udføre seksuelle handlinger over internettet, sexting eller at vise pornografi til et barn)
- at lave, se eller distribuere billeder af børnemishandling
- at lade en anden lave, se eller distribuere billeder af børnemishandling



	• at møde et barn efter at have groomet det, med det formål at mishandle det (selv hvis misbruget ikke fandt sted) • at seksuelt udnytte et barn for penge, magt eller status (seksuel udnyttelse af et barn). 5. Læreren leder diskussionen:
Type aktivitet	Præsentation, gruppeaktivitet
Varighed	Aktivitetens samlede varighed: 45 minutter 5' til introduktion af formålene 15' til at se videoen og høre forklaringen 20' til forklaring af forskellige typer af seksuelt misbrug 10' til den afsluttende diskussion og konklusion.
Plads & materialer	<i>Plads:</i> Et rum udstyret med en bærbar computer, videoprojektor, internetforbindelse og lydsystem til præsentationen. Nok plads til at alle deltagere kan sidde på en måde så de kan se hinanden (f.eks. i en cirkel) til diskussionen. <i>Materialer:</i> blankt papir til noter, flipovertavle og kuglepenne.
Læringsmål	I slutningen af modulet bør deltagerne kunne: 1. Vide hvad seksuelt misbrug er. 2. Genkende seksuel misbrugsadfærd.



	3. Genkende forskellige typer seksuelt misbrug. 4. Informere om og øge opmærksomheden på problemet blandt deres jævnaldrende i overensstemmelse med ovenstående. 5. Vide hvornår man skal handle/sige det.
Modul	1
Afsnit	Hvad forstås der ved seksuelt misbrug?
Kilde	Fight Child Abuse's video Stop the secrets that hurt – Sexual abuse is confusing er tilgængelig på https://www.youtube.com/watch?v=Q4xwdFWjIOw Særlige kendetegn ved og forskellige typer seksuelt misbrug blev indsamlet fra forskellige kilder på internettet.

Aktivitetens navn	1.1. Advarselstegn
Formål	Informere børn om og øge deres opmærksomhed på advarselstegn på seksuelt misbrug.
Beskrivelse	1. Læreren introducerer aktivitetens hovedformål 2. Læreren viser denne video til deltagerne https://www.youtube.com/watch?v=hQIYNyg1ALU



	3. Læreren engagerer deltagerne i en diskussion om at identificere forskellige slags adfærd og tegn som børnene i videoen udviste. 4. Læreren forklarer at alle børn er forskellige, og at tegnene på seksuelt misbrug kan vise sig på forskellige måder. Derfor bemærker du muligvis: • ændringer i adfærd • ændringer i præstationer og fremskridt • snak om seksuelle handlinger eller brug af seksuelt eksplicit sprog • seksuel kontakt med andre børn eller udvisning af voksenlignende seksuel adfærd eller viden • at barnet bliver indadvendt eller klyngende • ændringer i personlighed • at barnet bliver mere usikkert end tidligere observeret • brug af legetøj eller genstande på seksuelle måder • ændringer i spisevaner • uforklarlig frygt for bestemte steder eller mennesker • regression til yngre adfærdsmønstre • at barnet bliver hemmelighedsfuldt eller uvillig til at dele ting med dig.
--	--



	5. Læreren engagerer deltagerne i en diskussion om advarselstegn, som indikerer seksuelt misbrug.
Type aktivitet	Præsentation, gruppeaktivitet
Varighed	Samlet varighed: 45 minutter 5' til at se videoen 10' til at diskutere videoen 20' til forklaring af advarselstegn 10' til diskussion
Plads & materialer	<i>Plads:</i> Et rum udstyret med en bærbar computer, videoprojektor, internetforbindelse og lydsystem til præsentationen. Nok plads til at alle deltagere kan sidde på en måde så de kan se hinanden (f.eks. i en cirkel) til diskussionen. <i>Materialer:</i> blankt papir til noter, flipovertavle og kuglepenne.
Læringsmål	Efter gennemførslen af aktiviteten bør deltagerne være: 1. Bekendt med advarselstegn på seksuelt misbrug. 2. I stand til at genkende advarselstegn på seksuelt misbrug. 3. Blevet opmærksomme på vigtigheden af advarselstegn. 4. I stand til at forbinde advarselstegn med seksuelt misbrug.



Modul	1
Afsnit	Hvad forstås der ved seksuelt misbrug?
Kilde	Fight Child Abuse's video Stop the Secrets that Hurt - We Thought We Were Broken er tilgængelig på https://www.youtube.com/watch?v=hQIYNyg1ALU Listen med advarselstegn på seksuelt misbrug blev lavet ud fra forskellige kilder.

Aktivitetens navn	1.3. Pas på jer selv
--------------------------	----------------------



Formål	Informere deltagere om sikkerhed i forbindelse med seksuelt misbrug. Det vil sige at lære dem sikkerhedsreglerne, hvordan man opstiller og bruger dem, hvad er det personlige rum, hvad er samtykke og hvordan og hvornår man skal sige NEJ.
Beskrivelse	1. Læreren fortæller deltagere at de skal diskutere børnesikkerhed og hvorfor det er vigtigt for os alle. 2. Læreren spørger deltagerne om de ved hvad forebyggelse er? Derefter forklarer han/hun at det at forebygge noget, betyder at forhindre det i at ske før det når at starte. 3. Læreren begynder så at snakke om at børn nogle gange kommer til skade. Hvilke måder kan børn komme til skade på? (frembring svar såsom at skrabe sit knæ, falde af cyklen, være involveret i en bilulykke, osv.). Der er også mange børn der kommer til skade på grund af børnemishandling. 4. Læreren opfordrer deltagerne til at bruge et øjeblik på at tænke på de sikkerhedsregler som de har lært af deres forældre eller andre voksne. Når han/hun siger "start", kaster han/hun en papirkugle (et sammenkrøllet stykke papir) til en tilfældig person. Den der griber papiret skal dele en regel med gruppen. Når alle deltagerne har delt en regel, skal du kaste papirkuglen til en klassekammerat så den kan dele en anden sikkerhedsregel. 5. Derefter uddeler læreren materialet med møllen (Bilag 1) og fortæller deltagerne om de 5 sikkerhedsregler fra MBF Child Safety Matters™ programmet (Bilag 2), som kan hjælpe dem med at identificere misbrug og hjælpe dem med at vide, hvad de skal gøre, hvis de nogensinde bliver udsat for det. 6. Læreren diskuterer hver regel med deltagerne, og bagefter skriver de sikkerhedsreglerne i møllen (Bilag 1).



	7. Læreren opfordrer deltagerne til at forklare ”hvordan de kan bruge de 5 sikkerhedsregler til at passe på sig selv?”. Han/hun giver eleverne et par minutter til at skrive svaret på deres kort, og hvis der er tid, opfordrer han/hun nogle elever til at dele hvad de skrev. Læreren opfordrer også børnene til at tage dem med hjem og dele dem med deres forældre/værg. 8. Læreren starter en diskussion om hvorvidt deltagerne ved hvad de skal gøre hvis de opdager et advarselstegn eller en risikabel situation. Til det formål uddeler læreren nogle kort (Bilag 3) til deltagerne, som skal arbejde i par. De skal læse situationen på deres kort og diskutere med hinanden hvad de ville gøre. Når de er færdige, skal situationerne diskuteres med hele klassen så de kan høre hvad andre har valgt.
Type aktivitet	Præsentation, gruppeaktivitet.
Varighed	Samlet varighed 60 minutter. • 5’ til præsentationen af formålene • 20’ til præsentationen af begrebet sikkerhedsregler • 25’ til udførelsen af aktiviteten • 10’ til diskussion
Plads & materialer	<i>Plads:</i> Et rum med nok plads til at alle deltagerne kan sidde ned (f.eks. i en cirkel). <i>Materialer:</i> borde, tusser, post-it blokke, flipovertavlepapir.

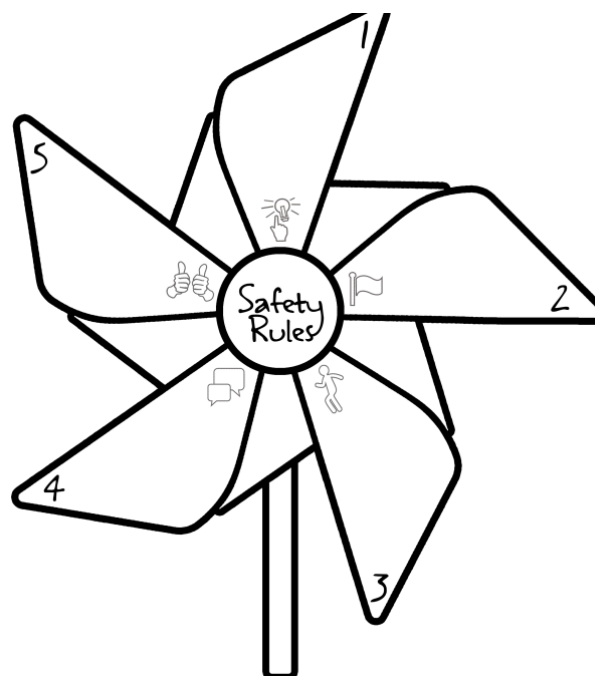


Læringsmål	Efter gennemførelsen af aktiviteten er deltagerne: 1. Bekendte med begrebet sikkerhedsregler i forbindelse med seksuelt misbrug. 2. I stand til at opstille deres egne sikkerhedsregler i tilfælde af seksuelt misbrug. 3. I stand til at identificere måder hvorpå han/hun kan bruge sine egne sikkerhedsregler i tilfælde af seksuelt misbrug. 4. Bekendte med det personlige rum. 5. Bekendte med samtykke og hvorfor det er vigtigt.
Modul	1
Afsnit	Forebyggelse af seksuelt misbrug.
Kilde	Aktiviteten blev tilrettelagt baseret på MBF Child Safety Matters (https://www.mbfpreventioneducation.org/wp-content/uploads/2018/04/3-5-April-LP-2018.pdf)



Bilag 1

Mine 5 sikkerhedsregler



Instruktion: Skriv hver sikkerhedsregel i rummene på møllen. Svar derefter på spørgsmålet: Hvordan kan du bruge de 5 sikkerhedsregler til at passe på dig selv?



Bilag 2

Sikkerhedsregel #1: Ved hvad der sker

Denne regel hjælper dig med at forstå vigtig sikkerhedsinformation, såsom at ringe til alarmnummeret og kende sikkerhedsprocedurerne i skolen og hjemme. Når vi taler om misbrug, hjælper denne regel os med at vide, at misbrug er forkert, og at det at fortælle det til nogen er at få hjælp, ikke at sladre.

Sikkerhedsregel #2: Opdag advarselstegnene

Har du nogensinde set et trafiklys med rødt, gult og grønt lys? Ved du, at det røde lys betyder stop? Når vi taler om sikkerhedsregel #2, er advarselstegnene som røde lys og betyder stop eller fare. Advarselstegn er, når du ser noget risikabelt eller når du ser nogen såre andre enten med ord eller handlinger. Nogle eksempler på advarselstegn er når en voksen eller et andet barn:

- bruger lede eller sårende ord
- bruger skadende berøring
- rører ved dine kønsdele eller beder dig om at røre ved deres kønsdele
- leger lege der omhandler kønsdele
- snyder og narrer dig for at få dig til at gøre noget farligt eller noget, du ikke har lyst til
- fortæller dig, at du har gjort noget forkert eller siger, at du vil få ballade, hvis du fortæller nogen om noget, de vil have dig til at gøre
- nogen, du ikke kender, beder dig om dine personlige oplysninger

Når du ser denne type opførsel, som er advarselstegn, ved du, at du kan bruge de andre sikkerhedsregler som hjælp.

Sikkerhedsregel #3: Gør noget



Denne regel fortæller dig, at hvis du opdager et advarselstegn og ser nogen der misbruger, eller er sårende, kan du gøre noget. Der er måder, hvorpå du kan gøre noget for at hjælpe dig selv eller en anden med at passe på jer selv, såsom at komme væk fra en farlig eller dårlig situation, eller du kan holde dig væk fra mennesker eller situationer, som du ved er farlige.

Sikkerhedsregel #4: Tal om det

Denne regel fortæller dig, at du skal tale med en sikker voksen for at få hjælp. En sikker voksen er en voksen du stoler på, som du kender godt og som vil lytte til dig og hjælpe dig, hvis du opsøger dem for at fortælle dem om en risikabel situation.

Sikkerhedsregel #5: Ingen skyld I Ingen skam

Hvis du nogensinde bliver såret eller misbrugt, er det aldrig din skyld, og du bør aldrig skamme dig over at fortælle det til en sikker voksen. Uanset hvad nogen gør for at såre dig, eller hvad de siger til dig, selv hvis de siger, at det er din skyld, eller at du får ballade, hvis du fortæller det til nogen, så er det aldrig din skyld, og det er aldrig for sent at fortælle det.

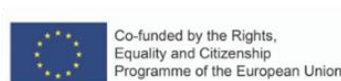


Co-funded by the Rights,
Equality and Citizenship
Programme of the European Union

Bilag 3

Giv eleverne mulighed for at danne par eller sæt dem i tilfældige par. Skriv "Hvad hvis" spørgsmål på tavlen. Giv parrene ca. 5 minutter til at diskutere og beslutte, hvad de ville gøre. Få ro på klassen igen og bed deltagerne om at dele deres tanker. Bekræft og forstærk svar, som afspejler de 5 sikkerhedsregler:

"Hvad hvis" spørgsmål	Mulige svar fra eleverne
Hvad hvis du er på toilettet og nogen forsøger at røre dig?	Sig nej, kom væk derfra og fortæl det til en sikker voksen.
Hvad hvis du er online og nogen spørger dig om information om dig selv eller din familie i chatten?	Giv ikke nogen oplysninger, log ud, fortæl det til en sikker voksen.
Hvad hvis du bliver passet af en babysitter og de får en ven på besøg som du ikke kender?	Fortæl babysitteren, at det ikke er tilladt, og ring eller sms dine forældre/din værge.
Hvad hvis du er på besøg hos en ven og hendes storebror vil have dig til at gå ned i kælderen med ham?	Sig nej, kom væk og fortæl det til en sikker voksen.
Hvad hvis du er på vej i skole med en ven og en bil standser ved siden af jer og føreren spørger om vej til skolen?	Kom væk og fortæl det til en sikker voksen (voksne bør ikke bede børn om hjælp).
Hvad hvis nogen banker på døren imens din forælder/værge er i bad? Ville du åbne døren?	Nej, ignorer det og fortæl det til din forælder/værge
Hvad hvis du leger udenfor med en gruppe venner og en nabo inviterer dig ind i sit hus?	Gå hjem og spørg om lov først
Hvad hvis du er i omklædningsrummet og din træner eller lærer beder dig om at tage tøjet af foran dem?	Sig nej, kom væk, fortæl det til en sikker voksen



Aktivitetsens navn	Hvad er grooming?
Formål	At forstå hvad grooming er, hvorfor det er farligt, hvordan man genkender det og hvordan man undgår det.
Beskrivelse	1. Læreren introducerer aktivitetens hovedformål. 2. Læreren bruger denne video https://www.youtube.com/watch?v=bZLaiS3fZ8A til at forklare hvad grooming er. 3. Læreren forklarer desuden følgende: - Grooming kan ske hvor som helst (i organisationer, i det offentlige rum, private steder og online) - Børn og unge kan blive groomet af en fremmed eller af nogen de kender – såsom et familiemedlem, en ven eller en professionel. - Groomere vælger deres mål omhyggeligt, fordi de ikke vil fanges, så de går efter børn som de tror ikke vil fortælle det til nogen eller sige nej. De prøver at vælge børn, som de en dag kan få chancen for at være alene med. - Grooming tager tid at udføre, hvilket betyder at groomerne ikke bare går hen til børn og siger, "jeg vil røre ved dine kønsdele". De ønsker at misbruge børn, men de vil ikke skræmme dem væk for tidligt, og de vil ikke fanges, så de bygger usynlige "fælder", som en slags spindelvæv, i håbet om at barnet ikke opdager det før de er blevet fanget. Mange børn kender til byttedyr fordi de har set dyreprogrammer på TV. Derfor kan læreren spørge om



Co-funded by the Rights,
Equality and Citizenship
Programme of the European Union

	de kan komme i tanke om et dyr som sætter fælder. Dette kan hjælpe deltagerne med at skabe forbindelser, der kan hjælpe dem med at opbygge deres forståelse af grooming. - Groomere bruger også tricks, hvilket gør grooming svært at opdage. Det er en langsom og eskalerende (mere og værre over tid) proces med at opbygge "tillid" med et barn og ofte barnets forældre eller andre plejepersoner. Grooming tricks inkluderer: (a) Falsk troværdighed – lade som om man er barnets ven for at vinde dets tillid, købe gaver, give opmærksomhed, bruge sin professionelle position eller omdømme, tage barnet med på ture osv. (b) Teste grænser – jokes, slås for sjov, rygmassage, kilde eller seksualiserede lege (sandhed eller konsekvens, strippelege, osv.) (c) Berøring – fra almindelig, hovedsagelig behagelig ikke-seksuel berøring til "utilsigtet" berøring af kønsdele, ofte over tid. (d) Intimidering – brug af frygt, skam eller skyld til at forhindre et barn i at fortælle det til nogen. (e) Deling af seksuelt materiale – udnyttelse af et barns naturlige nysgerrighed til at normalisere seksuel adfærd ved at vise barnet billeder, videoer, tekstbeskeder, fotos, hjemmesider, noter osv. af seksuel karakter. (f) Bryde regler – opfordre et barn til at bryde regler, hvilket etablerer det at holde hemmeligheder som en del af forholdet og kan bruges som afpresning i fremtiden.
--	--



	(g) Stoffer og alkohol – bryder reglerne (se ovenfor) og/eller får børn til at have sværere ved at stoppe misbruget fordi de er påvirket af stoffet. (h) Hemmelig kommunikation – sende sms-beskeder, e-mail eller ringe på en uventet måde (forældrene ved ikke at det sker, at det sker ofte, barnet bliver bedt om at holde det hemmeligt). (i) Bebrejdelse og forvirring – få barnet til at føle at misbruget er barnets ansvar eller at det er barnets ansvar, hvad der kunne ske med barnet, hans/hendes familie eller misbruger, hvis barnet fortæller det til nogen. 4. Læreren leder en diskussion om tegn på grooming:
Type aktivitet	Præsentation, diskussion.
Varighed	Samlet varighed 45 minutter • 5' til forklaring af formålene; • 3' til at se videoen; • 30' til forklaring af hvad grooming er og dets særlige kendetegn; • 12' til diskussion



Plads & materialer	<i>Plads:</i> Et rum udstyret med en bærbar computer, videoprojekter, internetforbindelse og lydsystem til præsentationen. Nok plads til at alle deltagere kan sidde på en måde så de kan se hinanden (f.eks. i en cirkel) til diskussionen.
Læringsmål	Efter gennemførelsen af aktiviteten bør deltagerne være i stand til: 1. At vide hvad grooming er og hvad dets særlige kendetegn er. 2. At vide hvordan man skal reagere, hvis man bliver groomet. 3. At forklare hvad grooming er, hvordan man genkender det og hvordan man undgår det til deres jævnaldrende.
Modul	1
Afsnit	Forebyggelse af seksuelt misbrug.
Kilde	BruneiCerts video Sexual Grooming er tilgængelig på https://www.youtube.com/watch?v=bZLaiS3fZ8A Aktiviteten blev tilrettelagt baseret på https://www.schoolcounselingbyheart.com/2012/08/26/teaching-kids-to-recognize-grooming/ og https://learning.nspcc.org.uk/research-resources/briefings/grooming



Aktivitetsens navn	Min krop tilhører mig
Formål	At genkende "gode" og "dårlige" berøringer, at vide hvornår og hvordan man siger NEJ og at blive fortrolig med samtykke.
Beskrivelse	1. Læreren introducerer aktivitetens hovedformål. 2. Læreren læser bogen Kiko and the Hand (tilgængelig på https://rm.coe.int/16806b068b). 3. Læreren leder samtalen om berøring, der er okay og berøring, der ikke er okay. Han/hun understreger, at nogle former for berøring er en forbrydelse, fordi de skader nogen følelsesmæssigt, fysisk eller seksuelt. 4. For at understrege den individuelle oplevelse af berøring tegner læreren Min berøringslinje (Bilag 1) på tavlen og opfordrer deltagerne til at tegne deres egne berøringslinjer ved at identificere og skrive typen af berøring, fra hvem og hvornår det føles godt, dårligt eller forvirrende at blive rørt. 5. Læreren opfordrer deltagerne til at præsentere og forklare deres berøringslinjer. 6. Læreren forklarer, at det nogle gange er nødvendigt at sige NEJ, hvis vi vil undgå seksuelt misbrug. Vi har alle ret til at sige "nej" nogle gange. Det er ikke vores skyld, hvis det sårer den anden persons følelser. Vi er også nødt til at respektere vores egne følelser. Der er selvsikre, aggressive og passive måder at sige "nej". At sige "det er imod reglerne" eller "min mor vil ikke lade mig gøre det" hjælper dig med at få magten på din side.



Co-funded by the Rights,
Equality and Citizenship
Programme of the European Union

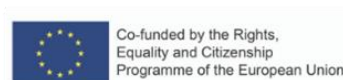
	7. Læreren diskuterer verbale og nonverbale signaler, som hjælper med at forstærke et "nej". For eksempel: ser jeg på personen imens jeg siger "nej"? Hvad siger min kropsholdning? Griner jeg eller er jeg seriøs? Bevæger jeg mig væk? Viser mit tonefald at jeg mener det? 8. Læreren hjælper deltagerne med at øve sig i at sige "nej" til en anmodning fra nogen. Dette kunne være en anmodning om at dele en chokoladebar, at tage et sted hen, at gøre noget som en forælder ikke ville tillade. Tal om høflige måder, kraftfulde måder og at stå fast på sin beslutning. 9. Læreren fortæller deltagerne om vigtigheden ved det personlige rum, som er forskelligt fra person til person. Med det formål at anerkende vigtigheden af det personlige rum anvendes aktiviteten fra Bilag 2. 10. Efterfølgende forklarer læreren at det er vigtigt at sætte grænser for ens personlige rum, når det er nødvendigt. Kys, knus og kærtegn som udtryk for kærlighed skal kun gives med samtykke fra begge parter. Vi skal respektere unges ret til ikke at føle sig tvunget til at få eller give dem mod deres vilje. 11. Læreren viser denne video https://www.youtube.com/watch?v=h3nhM9UIJjc og forklarer hvad samtykke er og hvor vigtigt det er. 12. Efterfølgende forklarer læreren samtykke ved hjælp af Fries billedet (Bilag 3).
Type aktivitet	Præsentation, diskussion.
Varighed	Samlet varighed 60 minutter • 5' til forklaring af formålene; • 15' til læsning og diskussion af bogen; • 20' til forklaring af berøringslinjen, tegning af berøringslinjen og diskussion; • 20' til forklaring og diskussion af hvordan man siger NEJ;



	• 15` til forklaring og diskussion af samtykke.
Plads & materialer	<i>Plads:</i> Et rum udstyret med en bærbar computer, videoprojektor, internetforbindelse og lydsystem til præsentationen. Nok plads til at alle deltagere kan sidde på en måde så de kan se hinanden (f.eks. i en cirkel) til diskussionen.
Læringsmål	Efter gennemførelsen af aktiviteten bør deltagerne være i stand til: 1. At genkende hvilken slags berøring, der er okay og hvilken der ikke er okay. 2. At vide hvornår det vigtigt at sige NEJ og hvordan man gør det uden at blive uvenner. 3. At vide hvad samtykke er og hvor vigtigt det er. 4. At vide hvordan man kan beskytte sig selv mod seksuelt misbrug.
Modul	1
Afsnit	Forebyggelse af seksuelt misbrug.
Kilde	Council of Europes bog Kiko and the Hand er tilgængelig på https://rm.coe.int/16806b068b BruneiCerts video Sexual Grooming er tilgængelig på https://www.youtube.com/watch?v=bZLaiS3fZ8A Aktiviteten blev tilrettelagt baseret på https://www.schoolcounselingbyheart.com/2012/08/26/teaching-kids-to-recognize-grooming/ og https://learning.nspcc.org.uk/research-resources/briefings/grooming



	Aktiviteterne Min berøringslinje og At sige NEJ blev tilrettelagt baseret på C. A. Plummer (1984): Preventing sexual abuse: Activities and strategies for those working with children and adolescents. Learning publications, Inc., Holmes Beach, Florida. Komfortzoneaktiviteten blev tilrettelagt baseret på <i>Schools and the prevention of child sexual abuse: TEACHERS' MANUAL</i> tilgængelig på http://www.preventingchildsexualabuse.eu/wp-content/uploads/2018/06/Teachers-Manual.pdf Blue Seat Studios video Consent for kids er tilgængelig på https://www.youtube.com/watch?v=h3nhM9UJJjc Consent is easy as fries blev tilrettelagt baseret på http://www.consentnation.com/
--	--



Bilag 1

Min berøringslinke (Eksempel)

GODE

Kram fra bedstemor ved sengetid

Kys fra far efter skole

FORVIRRENDE

dask fra en ven når man leger

blive kildet af en nabo når jeg siger "nej"

DÅRLIGE

slået af en fjende på legepladsen

blive skubbet af mors albue i kirken

Bilag 2

Komfortzonen

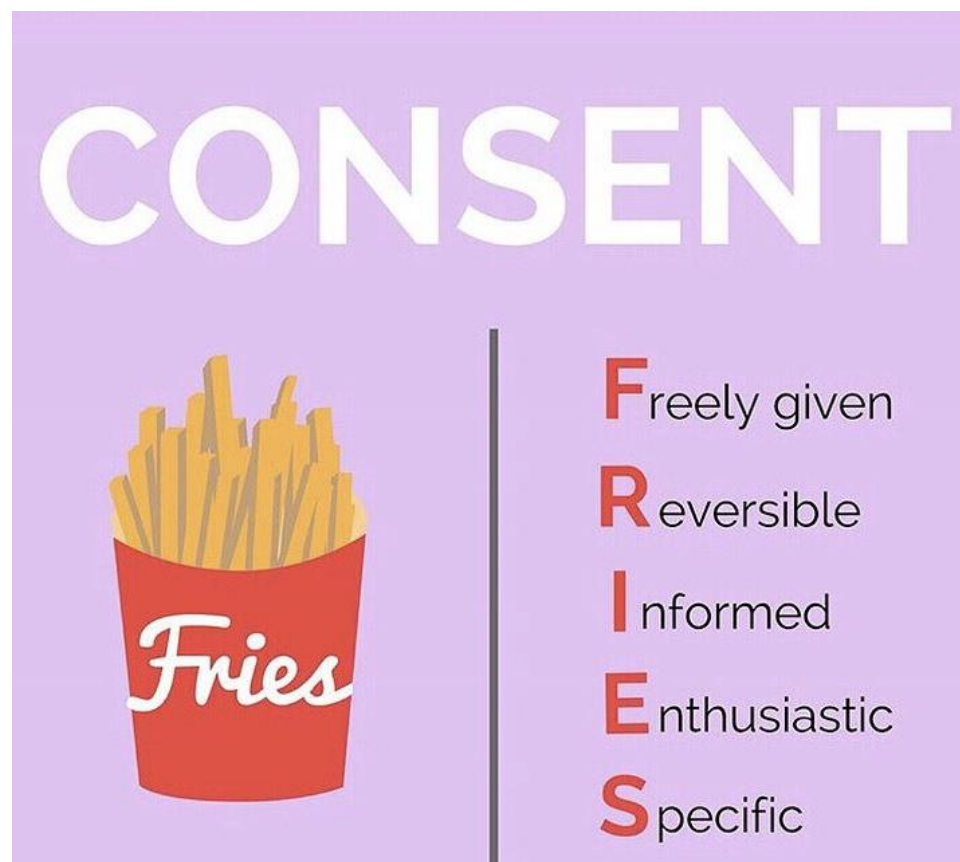
Bed deltagerne om at stå i to rækker overfor hinanden, med en afstand på ca. 3 meter mellem rækkerne. Bed børnene i den ene række om at bevæge sig, mens den anden række står stille. Dem, der står stille, skal bede personen foran dem om at stoppe, når de synes at det bliver ubehageligt. Når alle er stoppet, bytter børnene i rækken, der bevægede sig, plads med personen til højre for dem. Det er nu deres tur til at stå stille og sætte grænserne. Bagefter beder læreren hver af deltagerne om at analysere, hvordan det føltes. Potentielle spørgsmål:

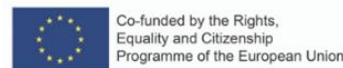
- Føltes det på samme måde, da I var 3 meter fra hinanden, som da I var tættere på hinanden?
- Gør det nogen forskel, om personen foran dig er en dreng eller en pige?
- Når en person nærmer sig, bemærker du når han/hun kommer ind i dit personlige rum?
- Har du nogensinde følt dig dårligt tilpas, fordi nogen kom for tæt på?



Bilag 3

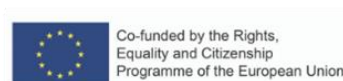
Samtykke er så let som fries





Samtykke er:

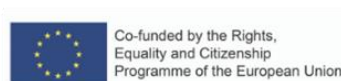
1. **Frit givet.** Samtykke er et valg, du tager uden pres, manipulation eller at være påvirket af stoffer eller alkohol.
2. **Reversibel.** Hvem som helst kan skifte mening om, hvad de har lyst til, når som helst. Selv hvis I har gjort det før og selv hvis I begge er nøgne i sengen.
3. **Informeret.** Du kan kun give samtykke til noget, hvis du har al informationen. For eksempel, hvis nogen siger at de vil bruge kondom, og de så ikke gør det, så er der ikke fuldt samtykke.
4. **Entusiastisk.** Når det kommer til sex, skal du kun gøre ting du har LYST til at gøre, ikke ting som du føler forventes af dig.
5. **Specifikt.** At sige ja til en ting (som at gå ind i soveværelset for at kæle med hinanden), betyder ikke, at du har sagt ja til andre ting (som at have sex).



Modul 2 – Læringsmål og Lærings aktiviteter

	Modul/Afsnit 2	Læringsmål ⁵		
		Viden	Færdigheder	Holdninger
2	Modulets titel Sikker opførsel og adfærd mellem jævnaldrende	I slutningen af modulet skal deltagerne kunne...	I slutningen af modulet skal deltagerne kunne...	Modulet sigter mod at kultivere følgende holdninger:
2.1	Udforskning af risikabel opførsel for at fremme sikker opførsel.	• Opnå en større bevidsthed om konsekvenserne af risikabel adfærd. Aktivitet 2.1 Risikable scenarier, udforsker online grooming, seksuel	• Fremme sikrere adfærd. • En forståelse for grænser og understøttende handlinger, der kunne tilbydes, når deres jævnaldrende udviser risikabel adfærd, og hvornår man skal informere en passende voksen.	• Mere selvsikker når man taler med jævnaldrende, som måske udviser farlig adfærd. • En større bevidsthed om og forståelse af konsekvenserne af risikabel adfærd.

⁵ Definition af viden, færdigheder og holdninger ifølge den europæiske referenceramme for nøglekompetencer for livslang uddannelse: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&rid=7](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&rid=7) [27.06.2019]



		grooming og udnyttelse.		
2.2	Udforskning af de 6 forskellige typer gruppepres og hvordan de kan påvirke adfærd.	• Opnå en større bevidsthed om og forståelse af de forskellige typer gruppepres. Aktivitet 2.2 6 Typer gruppepres fremmer diskussion om hvordan gruppepres kan påvirke en person både negativt og positivt.	• Evnen til at identificere negativt og positivt gruppepres. • En større bevidsthed om, hvordan gruppepres kan bruges til at trække en ung person ind i usunde seksuelle oplevelser eller udnyttelse. • En forståelse af negativt gruppepres' indflydelse når en ung person er ved at tilpasse sig til en mere voksen verden.	• Mere selvsikker når man taler med jævnaldrende som bliver presset af deres jævnaldrende til adfærd og/eller situationer som er usunde eller farlige for dem selv. • En større bevidsthed om og forståelse af negativt og positivt gruppepres.
2.3	Støttenetværk	• At få viden og bevidsthed om organisationer i deres lokalsamfund, som støtter unge mennesker. 2.3 Støttenetværk fremmer research af	• Vide hvordan man undersøger lokale organisationer og finder de vigtige fakta, der er nødvendige for at støtte unge mennesker. • Få en større bevidsthed om og forståelse af, hvilke specialistorganisationer der kan støtte unge mennesker gennem	• Mere selvsikker når man støtter jævnaldrende, som har bedt om hjælp. • Viden om deres lokale støttenetværk og hvordan man får adgang til dem.



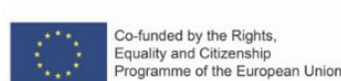
		lokalsamfund for at finde lokale organisationer, som støtter unde mennesker, ved at lære om og finde kontaktoplysninger, åbningstider og henvisningsprocesser.	forskellige problemer, herunder unge som er ofre for seksuel vold/misbrug/voldtægt/udnyttelse.	
2.4	Roller & ansvar	• Opnå en forståelse af hvad ung til ung rollen inkluderer og hvad den ikke inkluderer.	• Anerkende vigtigheden af at forstå rollens grænser. • Forstå passende henvisningsruter for at sikre støtte. • Anerkendelse af egne grænser, og hvornår man skal søge yderligere støtte og vejledning.	• Selvsikker i forståelsen af den støtte, der er tilgængelig for jævnaldrende og for dem selv. • Forbedret kommunikation både med jævnaldrende og på tværs af netværk. • Netværke



	Aktivitet 2.1 Farlige scenarier
Mål	Deltagerne vil undersøge, hvad der er sikker adfærd, og hvordan man håndterer farlig adfærd.
Beskrivelse	• Underviseren vil forklare at alle vil blive inddelt i mindre grupper, hvori de vil diskutere sikker adfærd. Hver gruppe skal vælge en repræsentant, der vil forklare hvad de har diskuteret. • Hver gruppe får et scenario de skal diskutere og besvarer spørgsmål til. Gruppen skal fremlægge deres forslag til hvordan man kunne håndtere situationen (minimum 3 forslag) (30 minutter). • Hver repræsentant skal fremlægge for de andre (10 minutter per gruppe). • Underviseren skriver gruppernes bedste forslag på en flipover. • Underviseren afspiller videoerne der hører sammen med scenarie 2 og 3 (20 minutter). Vær sikker på at underviseren forklarer, hvilken video der er knyttet til hvilket scenario. Scenarie 2: https://www.youtube.com/watch?v=cdpvedRJ5h0 (Dette er en trailer for BBC First: Three Girls, og er baseret på virkelige begivenheder, der skete i Rochdale, UK). Scenarie 3: Selv om YouTube-klippet vedrører et mord i stedet for seksuel udnyttelse og seksuel vold, indeholder det nogle meget stærke budskaber om online grooming, som er relevante. Det viser, hvor let online grooming kan ske, hvordan det isolerer ofre osv., og dette bør danne grundlag for diskussionen. Dette scenario fokuserer på, hvordan online grooming kan ske og ikke på seksuel udnyttelse, men vi ved, at mange unge bliver groomet online for at blive ofre for seksuelt misbrug. https://www.youtube.com/watch?v=FQwkOSLApjQ Groomed through gaming: The murder of Teenager Breck Bednar eller https://www.youtube.com/watch?v=hZIYSCE-ZjY Breck's Last Game (underviseren kan vælge)



	• Hele gruppen vælger de 5 vigtigste ting der promoverer sikkerhed i farlige situationer (20 minutter).
Aktivitetstype	Brug af farlige scenarier til gruppediskussioner, videoer der viser hvad konsekvenserne kan være og gruppearbejde for at fremme sikker adfærd.
Varighed	90 til 120 minutter afhængig af, hvor stor gruppen er.
Sted og materialer	Et rum udstyret med bærbar computer, video projektor, internetforbindelse og lydsystem til videoer. Stor plads, som giver mulighed for at gruppen kan blive opdelt i mindre grupper, borde og stole. Flipover, papir og kuglepenne. Uddelingskopi: Usikre scenarier og spørgsmål. Handout: Usikre scenarier, tips til træneren.
Læringsresultater	Ved afslutningen af denne aktivitet skal deltagerne kunne: 1. Genkende farlig adfærd. 2. Fået kendskab til de konsekvenser, der kan ske som følge af usikker adfærd. 3. Informere og øge bevidstheden blandt deres jævnaldrende. 4. Fået kendskab til handlinger/støtte til jævnaldrende, der er usikre. 5. Fået kendskab til hvornår man skal handle/rapportere til de relevante personer.
Modul	2 Usikker adfærd og adfærd blandt jævnaldrende.
Kilde	Scenarier: Skabt af Rinova LTD



	YouTube: https://www.youtube.com/watch?v=cdpvedRJ5h0 (knyttet til scenarie 2) https://www.youtube.com/watch?v=FQwkOSLApjQ , https://www.youtube.com/watch?v=hZIYSCE-ZjY (knyttet til scenarie 3).
Navn på aktivitet	Aktivitet 2.2 6 Former for gruppepres
Mål	Deltagere får kendskab til de 6 former for gruppepres
Beskrivelse	• Underviseren deler alle ind i mindre grupper, og giver hver gruppe handoutet med de 6 former for gruppepres. • Giv grupperne 5-10 minutter til at diskutere, hvilken form for gruppepres de ønsker at udforske. • Underviseren skriver hvilken form for gruppepres hver gruppe vil undersøge på en flipover. • Underviseren skriver spørgsmål og opgaver (på 2. side på flipoveren, for at sikre, at grupperne ikke ser dem, mens de diskuterer) • Få hver gruppe til at besvare nedenstående spørgsmål (15 minutter): 1. Hvorfor er gruppepres så vigtigt, når vi taler om seksuel udnyttelse/misbrug? 2. Kan du komme i tanke om eksempler, hvor gruppepres kan betyde, at nogen accepterer seksuel aktivitet, som de ellers ikke ville have gjort? 3. Vælg et eksempel, du vil dele de andre. • Underviseren giver nedenstående opgave til grupperne (30 til 45 minutter):



	Opgave: Beslut hvordan I vil fortælle om jeres valgte eksempel på gruppepres til resten af holdet. Det kan være ved at 1. Lave en sang/rap, 2. Skuespil, 3. Vælge et eller flere medlemmer af gruppen til at fremlægge eksemplet. Underviseren skal sige at hver gruppe har 5 minutter til at dele deres eksempel. • Saml de mindre grupper og lad hver gruppe fremlægge deres eksempel. • Efter hver gruppe, brug et par minutter på at lade de andre grupper diskutere eksemplet på gruppepres. VALGFRIT Afslut sessionen med stof til eftertanke: • Som venner, børnebørn, børnebørn, døtre, sønner, brødre, søstre og fætre har vi pligt til at være gode mod os selv, vores familie og venner. • Vi er nødt til at passe på hinanden Jeg tror, at denne sang af Bill Withers siger det hele: • https://www.youtube.com/watch?v=fOZ-MySzAac (underviseren kan afslutte timen ved at afspille denne sang, eller en anden sang de selv vælger)
Aktivitetstype	Gruppearbejde, diskussion og rollespil/sangskrivning/præsentation.
Varighed	90 til 120 minutter afhængig af gruppens størrelse.
Sted og materialer	Et stort rum, hvor grupper kan arbejde, flipover, papir og kuglepenne. Stole og borde. Internet og/eller lydsystem, hvis underviseren vil afslutte timen med en sang, plus de 6 former for gruppepres handout.



Læringsresultater	Ved afslutningen af denne aktivitet skal deltagerne kunne: 1. Fået viden om de 6 former for gruppepres. 2. Udforske effekten af gruppepres, når unge mennesker udvikler sig seksuelt. 3. Informere og øge bevidstheden blandt deres jævnaldrende.
Modul	Model 2 Usikker adfærd og adfærd blandt jævnaldrende.
Kilde	https://www.talkitoutnc.org/peer-pressure/types-of-peer-pressure/ (oplysninger fra denne hjemmeside til handoutet om de 6 forskellige former for gruppepres). YouTube: https://www.youtube.com/watch?v=fOZ-MySzAac (Valgfri afslutning på timen, Lean on Me af Bill Withers).



Navn på aktivitet	2.3 Støttenetværk
Mål	At unge laver en liste over organisationer, der støtter unge, herunder YP, der er offer for seksuel udnyttelse/misbrug/voldtægt/vold.
Beskrivelse	• Underviseren giver deltagerne handouts og giver dem 20 minutter til aktiviteten. • Underviseren skriver hvert spørgsmål på en flipover, og spørger derefter deltagerne om deres svar. Svarerne skrives på flipoveren. Dette vil give de unge kendskab til lokale organisationer (30 minutter). • VALGFRIT: underviseren kan dele grupperne i par, og give hvert par 2-3 organisationer. Bed parrene om at bruge nettet til at undersøge (20 minutter): 1. Organisationens kontaktoplysninger 2. Åbningstider 3. Om organisationen tager imod selvhenvisninger – hvis ikke, hvad er organisationens henvisningsproces så? • Inviter deltagerne til at tage billeder af papirerne (5 minutter), eller tilbyd at skrive dem ind og dele dem ud til næste time (eller at sende dem til deltagerens e-mail). • Underviseren skal sikre, at de har forberedt en liste over lokale organisationer, der arbejder med unge i området. Listen skal relatere sig til handoutet, ved at inkludere organisationer der støtter unge der har været offer for seksuel misbrug/voldtægt/vold. • Britisk kontekst: https://www.thehavens.org.uk/ Denne hjemmeside har en enorm mængde af information, og tager selv-henvisninger fra ofre for voldtægt uden at kontakte politiet, hvis det er, hvad



	offeret ønsker samt henvisninger fra fagfolk på vegne af offeret. Se det vedhæftede resourcedokument for denne aktivitet (UK-kontekst).
Aktivitetstype	Individuelle Q&A'er, forskning og gruppearbejde.
Varighed	60 -70 minutter afhængig af gruppens størrelse.
Sted og materialer	Handout. Giv eleverne farvede tuscher, da de måske gerne vil farve deres person. Flipover, papirer og tuscher. Nok plads til borde og stole. VALGFRIT: Internet, bærbare computere. Hvert land skal udvikle et ressourcehandout med organisationer, der støtter unge mennesker der har været udsat for seksuel misbrug/vold/voldtægt/udnyttelse. Inkluder også lokale organisationer der støtter unge mennesker i forbindelse med mental sundhed, hjemløshed mm.
Læringsresultater	Ved afslutningen af denne aktivitet skal deltagerne kunne: 1. Deltagerne vil udforske lokale organisationer, der arbejder med unge, i deres lokale samfund. 2. Have en liste over lokale organisationer der støtter unge mennesker, inklusiv unge der har oplevet seksuel misbrug/vold/voldtægt/udnyttelse.
Modul	Model 2 Usikker adfærd og adfærd blandt jævnaldrende.
Kilde	www.shutterstock (Person Image) https://www.thehavens.org.uk/ (The Haven Hjemmeside: Britisk ressource)



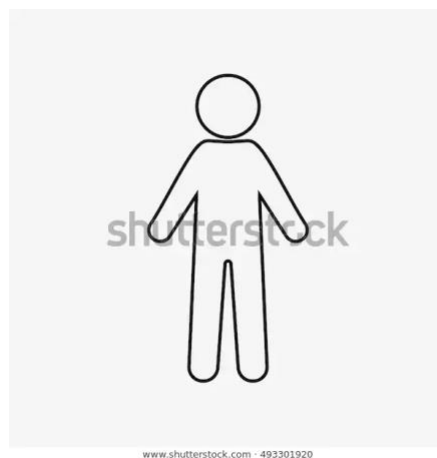
Navn på aktivitet	2.4 Roller og grænser
Mål	At udforske unges adfærd og handlinger
Beskrivelse	Underviseren introducerer timen og forklarer, at det handler om at udforske adfærd, holdninger og handlinger, som man ville forvente fra unge. Der er lavet PowerPoint slides for at give nogle af de vigtigste hovedpointer ved hvert emne – disse er ikke udtømmende, og grupperne opfordres til at lave tilføjelser. Efter hvert dias bør underviseren styre en diskussion, og bede gruppen om at tilføje pointer de finder vigtige. I slutningen af dias 4 bør underviseren gennemgå alle hovedpointerne, der er blevet gennemgået. Det sidste dias har en række "hvad gør du nu" scenarier. Scenarierne afhænger af gruppens størrelse. Underviseren kan dele gruppen op i mindre grupper, og give hver gruppe 1-2 scenarier, som de skal overveje og fremlægge for de andre. Hvis det er et lille hold, kan underviseren skabe en stor gruppediskussion om hvordan man burde handle i scenarierne.
Aktivitetstype	Præsentation og gruppearbejde
Varighed	60 minutter
Sted og materialer	flipover, kuglepenne, Powerpoint
Læringsresultater	1. Forstå den adfærd og de holdninger, der forventes af en youth peer



	• Forstå den adfærd og de holdninger, der forventes af en youth peer • Forstå nogle af grænserne for en youth peer • Forstå behovet for at henvise youth peers til andre organisationer • Forstå, hvem der kan være en passende voksen
Modul	IO2 – opgave 2, modul 2
Kilde	



Støttende netværk: Når du besvarer spørgsmålene nedenfor, kan du skrive svarene rundt om tegningen af kroppen. Inkluder også kontaktinformation hvis du kan 😊



www.shutterstock.com - 493301920

1. Hvis en ung person havde problemer med deres mentale sundhed, hvor ville du så anbefale dem at få hjælp?
2. Hvor ville du henvise en ung til, hvis de kæmpede med stofmisbrug?
3. Hvis en ung oplevede vold i de nære relationer, hvor ville du så henvise dem til?
4. Hvor ville du sende en ung hen, hvis de var blevet hjemløse?
5. Tilføj gerne andre organisationer, du arbejder med, som kan støtte unge mennesker.



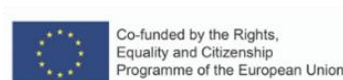
Risikable scenarier - hint til trænere

Trænere, hovedformålet med denne aktivitet er at guide de unge igennem en udforskning af risikabel adfærd ved hjælp af scenarierne og spørgsmålene. Resultatet skal være en top-5-liste (listen kan være så lang som gruppen beslutter sig for) over støttende handlinger, som de kunne tilbyde en ven/jævnaldrende som udviser risikabel adfærd, for eksempel:

1. Give pjecer om farerne.
2. Tage dem med til en støtteorganisation.
3. Støtte dem i at tale med deres forældre / omsorgsperson.
4. Opfordre dem til at tale med en lærer, en støttearbejder (en passende voksen).
5. Tale med dem med en ikke-dømmende tilgang.
6. Udforsk med gruppen: hvornår de føler at det ville være nødvendigt at fortælle det til en passende voksen, selvom deres ven ikke vil have det og det kunne bringe deres venskab i fare?

Scenarie 1:

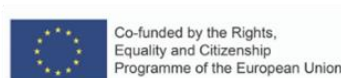
- Udforsk i din gruppe hvad der kunne ske hvis du forlader hende?
Hun kunne blive voldtaget eller blive udsat for et seksuelt overgreb eller myrdet.
Hun kunne blive udsat for et røveri eller et voldeligt overfald.
Hun kunne fare vild og ikke vide hvordan hun skulle finde hjem.
- Hvis du bliver hos hende, indtil hun er klar til at gå, hvilke konsekvenser kunne det have for dig fra dine forældre / omsorgsperson?
Gruppen vil fortælle dig om konsekvenserne for dem, men ideen bag spørgsmålet er at se om deres vens sikkerhed eller frygten for personlige konsekvenser er det vigtigste.



- Har du hørt om nogen eksempler på unge mennesker der var i en sådan situation i virkeligheden? Hvis ja, hvad skete der?
Lad gruppen fortælle.
- Hvad ville du gøre?
Få deltagerne til at udforske hvad de ville gøre og hvorfor?
- Ville det ændre dit svar hvis det var en dreng?
Dette spørgsmål giver mulighed for at undersøge hvordan køn kan påvirke deres handlinger.

Scenarie 2:

- Udforsk i din gruppe, hvad der måske er ved at ske med din ven?
Hun er måske ved at blive groomet til at blive seksuelt udnyttet.
Hun kunne være ved at sætte sig i en situation, hvor hun kunne blive seksuelt misbrugt af denne ældre mand.
- Hvad kunne du gøre for at støtte hende, selvom hun ikke lytter til dig?
Du kunne give hende pjecer om grooming, seksuel udnyttelse og sunde forhold.
- Ville det ændre din holdning, hvis han var 18?
Dette spørgsmål giver gruppen mulighed for at udforske deres holdning i forhold til alder.
- Har du hørt om nogen eksempler på unge mennesker der var i en sådan situation i virkeligheden? Hvis ja, hvad skete der?
Lad gruppen fortælle. Hvad ville du gøre?
Ville de fortælle det til en passende voksen? Dette kunne ødelægge deres venskab, hvad ville være vigtigst for dem og hvorfor?



Scenarie 3: Dette scenarie fokuserer på, hvordan online grooming kan ske, og at mange unge mennesker, som er ofre for online grooming, bliver ofre for seksuelt misbrug.

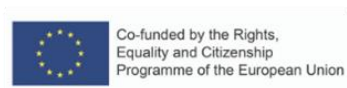
- Udforsk i din gruppe, hvad der måske er ved at ske med din ven?
Din ven bliver måske groomet online.
- Hvad kunne du gøre for at støtte ham, selvom han ikke lytter til dig?
Du kunne give ham pjecer om farerne ved online grooming.
- Ville du overveje at melde dig ind i din vens spilfællesskab? Hvis ja, hvorfor?
Denne tilgang kunne være en måde hvorpå du kunne finde ud af, hvad der var ved at ske med din ven.
- Tror du at den samme situation kunne finde sted hvis det var en pige?
Dette spørgsmål ville gøre det muligt for gruppen at udforske, hvilke situationer der kunne være farlige eller en adgangsvej for gerningsmænd som groomer unge mennesker online.
- Har du hørt om nogen eksempler på unge mennesker der var i en sådan situation i virkeligheden? Hvis ja, hvad skete der?
Lad gruppen fortælle. Nedenfor er der to link, vælg den video du foretrækker:
<https://www.youtube.com/watch?v=FQwkOSLApjQ> Groomed through gaming: The murder of Teenager Breck Bednar. (Groomed via computerspil: Mordet på teenager Breck Bednar)
<https://www.youtube.com/watch?v=hZIYSCE-ZjY> Breck's Last Game (Brecks sidste spil)
- Få gruppen til at diskutere venskabsdynamikkerne i videoen, f.eks. ville en rigtig ven isolere dig for familie og andre venner?

De 6 typer gruppepres



Co-funded by the Rights,
Equality and Citizenship
Programme of the European Union

1. **Mundtlig Gruppepres:** [Mundtlig gruppepres](#) er, når en ven spørger, foreslår, overtaler eller på en anden måde leder dig til at tage del i en bestemt opførsel. Hvis presset forekommer en-til-en, har modtageren af indflydelsen en større chance for at holde fast ved sine kerneværdier og overbevisninger. Hvis det mundtlige gruppepres derimod foregår indenfor en gruppe, er presset til at følge med gruppen enormt.
2. **Ikke-mundtligt Gruppepres:** Ved ikke-mundtligt gruppepres ser en person en eller flere jævnaldrendes handlinger og står med valget, om han eller hun vil følge med. Det kan dreje sig om modevalg, personlige interaktioner eller typer af adfærd hvor man 'melder sig ind' (klubber, klikker, hold osv.). Mange unge teenagere mangler mental modenhed til at kontrollere impulser og tage kloge langsigtede beslutninger. På grund af dette er mange teenagere mere modtagelige for indflydelse fra ældre eller mere populære venner.
3. **Direkte Gruppepres:** Denne type gruppepres kan være mundtlig eller ikke-mundtlig. [Direkte gruppepres](#) er normalt adfærdscentreret. Eksempler på denne form for adfærd kan være, når en teenager giver en anden teenager en alkoholisk drik eller gør seksuelle tilnærmelser eller ser på en anden studerendes papir under en test. Den anden teenager bliver sat i en situation, hvor han skal tage en hurtig beslutning.
4. **Indirekte Gruppepres:** Ligesom ikke-mundtligt gruppepres er [indirekte gruppepres](#) diskret, men kan stadig medføre en kraftig indflydelse på en ung, modtagelig person. Når en teenager hører en ven, der sladrer om en anden person og derefter reagerer på sladder, er det indirekte gruppepres. Eller hvis en 7. klasses elev (13/14 år) finder ud af at en af deres jævnaldrende, som er populær, holder en fest med alkohol eller stoffer, kan det indirekte pres få ham eller hende til at eksperimentere med det for at blive accepteret.
5. **Negativt gruppepres:** At bede en ung teenager om at opføre sig på en måde, der er i modstrid med hans eller hendes moral eller familieværdier, er en type negativt gruppepres. Teenagere ser andre teenagere med stærkere personligheder handlinger og skal vælge mellem at følge lederen eller at gå sin vej. Det er ikke ualmindeligt, at teenagere med stærk moral opfører sig på en måde som strider mod deres overbevisninger, fordi de vil accepteres. Unge mennesker mangler ofte færdighederne til at finde på en undskyldning eller en grund til at sige nej til negativt gruppepres.
6. **Positivt gruppepres:** En gruppedynamik kan give et positivt gruppepres, hvis opførslen er sund, alderssvarende og socialt acceptabel. For eksempel, hvis en gruppe af jævnaldrende gerne vil have gode karakterer, kan en ung teenager blive positivt påvirket til at studere. Eller hvis en populær ven gerne vil tjene penge og spare sammen til at købe en bil, kan en mindre udadventt teenager også blive påvirket til at få et job og en opsparingskonto. Hvis medlemmer af fodboldholdet lover at lade være med at drikke alkohol for at fokusere på at forblive sunde og vinde i denne sæson, kan andre studerende vælge udvise den samme adfærd.



Modul 3 – Læringsmål og Lærings aktiviteter

Xxxxxxxx

I02 Modul 4 – ‘Jævnaldrene der modarbejder seksuel vold’



Workshops for unge mennesker

Ungarbejderne vil i dette modul afholde tre workshops om, hvordan man kan skabe opmærksomhed om et emne, samt planlægning og ledelse. De vil støtte andre unge i deres planlægning af deres egne opmærksomhedsskabende arrangementer i deres ungdomsklub eller på deres skole. De unge der deltager, skal have fået undervisning i de andre KMS-moduler omhandlende hvad seksuel vold er og hvordan de bedst kan støtte og guide deres venner hvis de fortæller at de har oplevet, eller stadig oplever, vold, for at deltage i disse workshops.

Overordnet mål for de tre workshops:	At bruge den viden de unge allerede har lært fra andre moduler/undervisninger, de har deltaget i og opfordre dem til projektet for social ageren, så deres jævnaldrende kan lære om og gøre opmærksom på seksuel vold.
---	--

WORKSHOP 1

Overordnet mål for workshoppen:	At informere de unge om hvad social ageren er og diskutere vores projekt om social ageren med de unge. At give dem sammenfatningen: ' <i>Brug den viden, du har fået, til at afholde en begivenhed eller skabe steder der kan findes information, så der kan skabes årvågenhed på og uddannes om seksuel vold</i> '. Unge mennesker kan dele ideer og i slutningen af lektionen, fremlægger de dem i grupper.
Resultatet af denne workshop:	<i>Efter denne workshop vil de unge...</i> ○ Forstå hvad social ageren er.



	○ Forstå sammenfatningen af projektet om social ageren. ○ Være blevet rystet sammen som hold. ○ Have haft muligheden for at være kreative og dele sine ideer med de andre. ○ Have deltaget i diskussioner og forbedret deres lytte- og kommunikationsevner. ○ Have lært hvad planlægning af begivenheder/workshops/aktiviteter indebærer. ○ Have haft det sjovt og føle de har oprettet noget.
Beskrivelse	Introduktion til social ageren og idegenerering
Varighed	Denne lektion vil tage cirka 3,5 time
Lokale og materialer	Øvelseslokale, stole og borde, projektor (bærbar computer og PowerPoint præsentation), flipover, kuglepenne, aktivitetsmateriale, computere til research og til feedback-spørgeskema.
Introduktion til mødet og praktisk information	• Velkomst til deltagerne i lokalet, samt praktisk information (toiletter, branddøre osv.) • Introduktion – alle siger deres navne og hvad det venligste nogen nogensinde har gjort for dem er. • Hurtig opsummering af hvad vi har lært i de andre moduler (lektioner med en ung arbejder). • Forklar at der muligvis kommer til at blive bragt følsomme emner op, hvilket nogle vil opleve som stødende. Hvis de har brug for at gå fra lokalet, er det helt OK. Vi opfordrer til, at hvis nogen er venlige nok til at dele deres egne oplevelser, så vil andre ikke diskutere historierne udenfor dette rum. Hvis du giver eksempler så undgå at bruge folks navne, eller at bruge detaljer, der gør at alle i dette rum ved, hvem det er.



Co-funded by the Rights,
Equality and Citizenship
Programme of the European Union

	• Ungarbejderen opsummerer hurtigt de ting der blev diskuteret på de forrige lektioner. Anerkend at de allerede har lært meget om seksuel vold og lovgivningen om det, hvem de skal kontakte hvis de eller en ven oplever det, hvilke organisationer der kan støtte unge der oplever det, eller har oplevet det, samt hvordan man støtter og henviser en ven hvis de fortæller dig om misbrug. (Dette er god viden at have, men hvordan får vi fortalt flere unge mennesker om det?) • Ungarbejderen beder de unge om at udfylde det grundlæggende spørgeskema der hører til denne lektion, så de kan finde ud af hvor meget de unge har lært på nuværende tidspunkt i projektet.
Del 1:	• Social ageren – hvad er det? Ungarbejdere forklarer social ageren som: Social ageren indebærer, at folk og samfund går sammen om, at handle og skabe positive ændringer i deres ungdomsklub, skole, lokalsamfund og by. Projektet om social ageren fokuserer på problemer, der påvirker samfund negativt og handlingsgruppen arbejder sammen om, at løse problemerne og forbedre livskvaliteten i deres lokalsamfund. Social ageren kan involvere: • Frivilligt arbejde. • Indsamling af penge til værdige formål. • Miljøbevarende arbejde. • Gode gerninger for naboer og bekendte. • Fælles indsats mod diskrimination, fordomme eller politiske uretfærdigheder.



	• Skabe opmærksomhed omkring emner der er relevante for lokalsamfundet, samt skabe adgang til støtte og ressourcer for folk (det er denne I skal arbejde på i dag). Ved hjælp af borgeres engagement og dygtighed kan social ageren styrke lokalsamfund, hjælpe folk i nød og komplementere offentlige tilbud. Deltagelse i social ageren har også vist sig at give større grad af velvære og kan forbedre folks selvsikkerhed og færdigheder. • Ungarbejdere giver de unge denne præsentation: 'Brug den viden du har fået om seksuel vold til at uddanne og fortælle om problemet til dine jævnaldrene (i skolen eller ungdomsklubben)' Du kan gøre dette på flere forskellige måder, eksempelvis: (de unge kan også selv finde på helt andre ideer) • Arranger en begivenhed der skaber årvågenhed omkring seksuel vold. • Arranger en workshop eller andre ressourcer der kan hjælpe dine jævnaldrene med at lære om seksuel vold, samt hvor man kan få hjælp og støtte. • Lav en film, et podcast eller et stykke musik der drejer sig om seksuel vold, eller diskuterer sunde og usunde forhold. • Indsaml penge til en velgørende organisation, der arbejder med børn der er blevet seksuelt misbrugt.
Del 2:	Ungarbejderen sætter gang i at få gruppen af unge til at idegenerere.

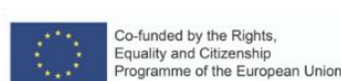


	Forslag til ungarbejderen: • Diskuter budgettet de unge har til dette projekt. • Er ideerne realistiske i forhold til udgifter og tid? • Passer deres ideer til opgaven? • Hvad er rækkevidden for projektet (hvor mange unge vil have adgang til begivenheden)? • Vær sikker på at alle de unge i gruppen får lov at fortælle deres meninger. • Uddel rollen som referent til en eller to af de unge. • Til sidst kan du/I spørge hvilken ide de tænker at vælge og hvordan de vælger den.
Del 3:	Ungarbejderen sætter gang i en diskussion, hvor de unge kan vælge den bedste ide til et projekt. Når der er taget en beslutning, kan de gå i gang med at skrive en liste over de ting de skal bruge til begivenheden/workshoppen, samt få lavet en tidslinje for projektet.
Del 4:	Afsluttende bemærkninger. Ungarbejderen takker de unge for at komme med kreative ideer og for at arbejde så godt sammen. • Opsummering af hvad der er blevet aftalt indtil videre. • Informer dem om hvad der skal ske til næste lektion (påbegyndelse af arrangering og research). • Tildel eventuelle lektier, såsom at undersøge bestemte ting (beslut hvem der undersøger hvilke ting, såsom booking af lokale, at finde oplægsholdere, hvad udstyr koster osv.).

WORKSHOP 2



Overordnet mål for workshoppen:	Undersøgelse og planlægning: De unge påbegynder planlægning og udformning af deres begivenhed/workshop/aktivitet. I denne lektion uddeles roller til hvert gruppelem, der går hver for sig og planlægger sin del.
Resultatet af denne workshop:	<i>Til slut i denne workshop har de unge...</i> ○ Forstået hvad deres rolle er i at udføre projektet om social ageren. ○ Haft muligheden for at være kreative og dele sine ideer. ○ Forbedret deres problemløsnings- og gruppefærdigheder. ○ Deltaget i diskussioner og brugt og forbedret sine lytte- og kommunikationsfærdigheder ○ Lært hvad der kræves for at planlægge begivenheder/workshops/aktiviteter ○ Haft det sjovt, følt de har opnået noget og følt de har gjort en forskel.
Beskrivelse:	Planlægning og udformning af et arrangement, der kan skabe årvågenhed.
Varighed:	Denne lektion tager ca. 3,5 time.
Lokale og materialer:	Øvelseslokale, stole og borde, projektor (bærbar computer og PowerPoint præsentation), flipover, elefanttyggegummi, kuglepenne, aktivitetsmateriale, computere og telefoner til research og til feedback-spørgeskema.



Introduktion til mødet og praktisk information:	Ungarbejderen byder alle velkommen tilbage og opsummerer på den seneste lektion. Ungarbejderen beder derefter en af de unge om at stå for at få feedback på hvordan det er gået med lektierne fra sidste gang. Der er også brug for en referent til dette. Ungarbejderen hjælper de unge med at uddele roller på projektet.
Del 1: (2 timer)	De unge giver feedback på hvor langt de er nået, med den research de blev tildelt som lektier. En ung skriver referat, en anden er ordstyrer og sørger for at alle får muligheden for at tale, så de kan dele deres tanker og ideer. Efter de unge har givet feedback, skal gruppen lave en huskeliste med alt der skal ordnes for at begivenheden kan lykkes. Ungarbejderen bør støtte denne diskussion. Når huskelisten er skrevet, skal de unge dele opgaverne ud ligeligt imellem dem. Eksempler på hvad der skal overvejes og hvad ungarbejderen kan spørge ind til: • Hvor skal begivenheden afholdes (er der en udgift til lokaliteten)? • Hvornår skal begivenheden/aktiviteten afholdes? • Skal der bruges ekstra udstyr eller oplæring? • Skal der bruges højtalere eller instruktører til begivenheden? • Er der en udgift til vigtige personer såsom en videograf eller tekniker? Hvor meget koster de at hyre? • Skal der printes eller designes materiale? Hvor lang tid tager det og hvad koster det? • Hvor lang tid tager hver ting på huskelisten (det er vigtigt at være realistisk)? • Hvordan kan hver person på holdet bruge sine egne styrker? • Er arbejdet ligeligt fordelt?



	• Har de en tidsplan for planlægningen (tidslinje og datoer på deadlines)? Når de unge er med på, hvad der skal ske, kan de færdiggøre deres tidslinje for planlægningen og begynde at lave en tidsplan til begivenheden. Nu når de unge forstår deres individuelle opgaver, kan de dele sig op og begynde planlægningsprocessen til begivenheden. Ungarbejderen bør støtte hver gruppe og enkeltperson og hjælpe dem med problemløsning hvis der opstår problematikker i planlægningsprocessen.
Del 2: (1 time)	Ungarbejderen samler de unge i en stor gruppe og de snakker sammen om resultaterne på de undersøgelser de har lavet. Hvis der skal tages beslutninger på dette tidspunkt, bør de unge gøre det sammen. De får også en pause herefter (forfriskninger og snacks ung arbejderen har medbragt).
Del 3: (30 min.)	Efter pausen vender de unge tilbage til gruppen. Ungarbejderen opsummerer kort, hvad de har nået i dag og fremhæver hvad de har lært i dag. Ungarbejderen spørger derefter de unge om følgende: • Hvad har vi vundet af på huskelisten nu? • Hvad har vi tilbage af opgaver på listen? • Er der noget vi kan gøre hjemmefra inden vi mødes igen? Hvis ja, hvad?



	• Tildel opgaver de unge kan ordne hjemme. Ungarbejderen fortæller, hvad der skal ske i næste lektion: den sidste planlægningslektion inden de unges arrangement.
--	--

WORKSHOP 3

Overordnet mål for workshopen:	At afslutte planlægningen af de unges arrangement/workshop/aktivitet etc.
Resultatet af denne workshop:	<i>Efter denne workshop har de unge...</i> ○ Væsentligt forbedret deres kommunikations-, lytte-, problemløsnings- og gruppefærdigheder. ○ Forbedret deres beslutningstagnings- og forhandlingsfærdigheder. ○ Haft muligheden for at være kreative og lære af hinanden. ○ Lært en masse om at planlægge og budgettere til et arrangement. ○ Haft de sjovt og følt de har gjort en forskel for deres lokalsamfund.
Beskrivelse	Færdiggørelse af planlægning og udformning på de unges arrangement til at skabe årvågenhed
Varighed	Denne lektion tager ca. 3,5 time.



Lokale og materialer	Øvelseslokale, stole og borde, projektor (bærbar computer og PowerPoint præsentation), flipover, elefanttyggegummi, kuglepenne, aktivitetsmateriale, computere og telefoner til research og til feedback-spørgeskema.
Del 1:	Ungarbejderen udpeger en ordstyrer blandt de unge, som står for feedback fra gruppen på, hvordan det går med det hjemmearbejde de fik efter sidste lektion. De unge vinger de færdige punkter af på huskelisten. Gruppen bliver derefter bedt om at diskutere, hvad der er tilbage som skal gøres færdigt, opgaver tildeles forskellige personer og de unge deles ud i grupper så de sidste ting kan gøres færdige. Nogle grupper arbejder på at færdiggøre tidsplanen for arrangementet. Ungarbejderen vil være til stede for at hjælpe de forskellige grupper i løbet af lektionen.
Del 2:	De unge går sammen som en gruppe og gennemgår den endelige tidsplan for arrangementet/begivenheden. De unge skal være sikre på at alle ved, hvem der er ansvarlige for hvad, samt være sikre på der ikke er mangler eller fejl på den endelige tidsplan for dagen.
Del 3:	Ungarbejderen takker de unge for deres gode indsats med projektet og de næste trin diskuteres. Det er eksempelvis at arrangere turen hen til stedet for arrangementet holdes, samtykkeerklæringer og andre praktiske ting.

Efter disse workshops afholder de unge deres specifikke arrangement omhandlende seksuel vold. Efter arrangementet afholder ungarbejderen en begivenhed hvor de kan fejre de unges præstationer. I begyndelsen af denne fejringssdag beder ungarbejderen de unge om at udfylde det



oprindelige basisspørgeskema igen, så det kan undersøges hvor meget de har lært og udviklet sig. De bruger også dette tidspunkt til at evaluere på projektet.

Scenarie 1: Sally arbejder i Elevinformationsformidlingstjenesten PRU (et alternativt uddannelsesmiljø i Storbritannien for elever, der er blevet udelukket fra almindelig undervisning) hvor hun har arbejdet i seks år. Hun er seniormedlem i adfærdsbehandlingsteamet og har en naturlig sans for at berolige studerende, der har været fysisk eller verbalt voldelige overfor andre medarbejdere eller jævnaldrende.

En dag havde en fyr ved navn Dylan fysisk angrebet en anden studerende og i kampens hede havde han ved et uheld nikket hans yndlingslærer Sandra en skalle. På grund af dette blev han fortvivlet og begyndte at ødelægge computerrummet. Sally og en anden medarbejder i teamet måtte holde Dylan tilbage gennem samarbejde på teamet og fjerne ham fra rummet, hvorefter det blev besluttet, at han skulle flyttes udenfor. På legepladsen blev Sally sat sammen med Dylan og han blev roligere og ville gerne gå en tur rundt om blokken (en strategi Elevinformationstjenesten tit brugte). Dylan var meget oprevet, men han snakkede med Sally og ville gerne ryge en cigaret (hans forældre vidste at han røg). Sally tabte en af hendes egne cigaretter på fortovet og Sally udpegede cigaretten på jorden for Dylan. Han sagde hun havde tabt den, Sally var enig og de fortsatte med at gå.

Scenarie 2: Peter er medarbejder i en ungdomsklub og arbejder med unge mellem 11 og 18 år. Han kæmpede økonomisk og havde svært ved at holde hovedet oven vande. Oven i dette var hans telefon gået i stykker, reklamationen var udløbet og han havde ingen forsikring. En af medlemmerne i klubben (en ung), der var 15 år gammel, fortalte Peter at han kunne skaffe ham en iPhone 7 for £75. Peter gik med til at købe telefonen af drengen.



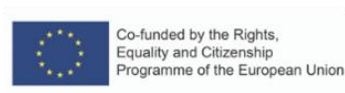
Co-funded by the Rights,
Equality and Citizenship
Programme of the European Union

Scenarie 3: Lucy arbejdede også i Elevinformationsformidlingstjenesten PRU og Tommy der var en LAC-studerende (en studerende med opsyn fra lokale myndigheder) boede på et børnehjem. Han havde ingen familie og frygtede den kommende juletid. Lucy besluttede sig for at ringe til Tommy juledag og ønske ham glædelig jul, uden at fortælle det til sine kollegaer. Hun tog også over på børnehjemmet og gav Tommy en julegave.





Aktivitetens titel	Støttende netværk
Mål	At ungarbejderne får udviklet en liste over eksterne støttende netværk.
Beskrivelse	• Underviseren giver deltagerene handoutet og giver dem 15 minutter til at gennemføre aktiviteten. • Underviseren skriver hvert spørgsmål på en flipover, beder deltagerne om at sige deres svar højt og svarene skrives ned. Dette gøres for hvert spørgsmål. Det giver deltagerne mulighed for at lære om nye organisationer i deres lokalområde og omkringliggende områder (30 min.) • Giv deltagerne mulighed for at tage billeder af svarene, eller du kan tilbyde at skrive dem ned på computeren og sende det ud på mail.
Aktivitetstype	Individuel spørgeskemabesvarelse samt gruppearbejde.
Varighed	Ca. 50 minutter alt efter gruppens størrelse.
Lokale og materialer	Handout, farveblyanter til at farve deres figur på handoutet, flipover, papir og kuglepenne.



Læringsmål	At deltagerne skal lære om og diskutere eksterne specialiserede organisationer, der også støtter unge mennesker.
Modul	Modul 4
Kilde	www.shutterstock.com

Modul 5: Støtte blandt jævnaldrende



	Modul 5 /Afsnit	Læringsmål ⁶		
		Viden	Færdigheder	Holdninger
5	Jævnaldrende-til-jævnaldrende støtte Læringsaktiviteter	I slutningen af modulet skal deltagerne kunne...	I slutningen af modulet skal deltagerne kunne...	Modulet sigter mod at kultivere følgende holdninger:
5.1.	<u>Forstå hvorfor støtte fra jævnaldrende er vigtigt</u> Fordele ved jævnaldrende-til-jævnaldrende kommunikation Jævnaldrende afsløring Kulturelle holdninger og menneskelig adfærd (selvafsløring) casestudier	Forstå hvorfor støtte fra jævnaldrende er vigtig Blive opmærksomme på deres forståelse af seksuel vold Sådan deler du information	Korrekt valg af tidspunkt og person at dele til. Mestring af kommunikationsfærdigheder. Genkendelse af tegn på vold når man kommunikerer med jævnaldrende.	Udtryk opmærksomhed om spørgsmål relateret til seksuelt misbrug. Forstå vigtigheden af online samtaler, som leder til afsløring. Respekter det personlige rum og personlige kvaliteter, men ikke for at skjule vold. Udvikling af en holdning baseret på fleksibel empati i arbejdet med unge mennesker. Mestring af interkulturel kommunikation, der løser casestudier.

⁶ Definition af viden, færdigheder og holdninger ifølge den europæiske referenceramme for nøglekompetencer for livslang uddannelse: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&rid=7](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&rid=7) [27.06.2019]



Co-funded by the Rights,
Equality and Citizenship
Programme of the European Union

5.2.	<u>Kvaliteter ved en god jævnaldrende-støtte:</u> Grundlæggende kvaliteter ved den unge arbejder til effektiv jævnaldrende-støtte. Avancerede kvaliteter. Casestudier til træning.	At udvikle eller forbedre viden om & forståelse af de nødvendige kvaliteter til effektiv jævnaldrende-støtte for at arbejde mere effektivt med unge fra forskellige baggrunde. HEART – at udvikle viden om denne tilgang. Fortrolighed som nøglen til succesfuld jævnaldrende-støtte. Hvor grænserne slutter?	At forbedre og anvende grundlæggende og avancerede kvaliteter og færdigheder knyttet til jævnaldrende-støtte. At udvikle HEART-færdigheder for at være en hjælpsom ung arbejder og med tiden at udføre jævnaldrende-støtte. Mestre niveauerne af fortrolighed og måderne at reagere på i tilfælde af reel fare eller vedvarende vold ved hjælp af casestudier	At udtrykke bevidsthed om de grundlæggende og avancerede kvaliteter, som er nødvendige for den unge arbejder. At forbedre kvaliteterne ved at bruge HEART-tilgangen korrekt. At styrke personlige kvaliteter, der er vigtige for at udvikle et inkluderende samarbejde med unge mennesker ved at arbejde i grupper for at løse casestudier. Forstå fordelene og ulemperne ved fortrolighed og hvornår det bliver til medvirken.
5.3.	<u>Positiv responsaktivitet</u> Forstå følelsen af lidelse og anvend evnen til at give positiv respons til jævnaldrende.	Viden om taleren og den der svarers kvaliteter. Anerkendelse af følelser og hvordan man reagerer positivt	Mestring af verbal følelsesmæssig kommunikation med positiv respons. Anerkendelse af kommunikationstegn udtrykt	At udtrykke bevidsthed om andre menneskers følelser, deres variation og forskellige måder at udtrykke dem. Forbedre lytte-kvaliteter og mestre verbale og ikke-verbale tegn. Udvikling af en holdning baseret på fleksibel empati i arbejdet med unge



		for effektivt at støtte sine jævnaldrende. Muligheder som observation fra en tredje part giver, følelsesmæssig neutralitet som opdagelsesredskab.	af jævnaldrende for effektivt at støtte dem. Observeringsevner – opdagelse på afstand af symptomer på seksuelt misbrug i rollespilssessioner i forskellige scenarier.	mennesker for at overkomme ønsket om at snakke.
5.4.	<u>Tegn og symptomer på misbrug eller udnyttelse</u> Lær med tiden at genkende forskellige tegn og symptomer der kan være forbundet med seksuelt misbrug og/eller udnyttelse	At forbedre og berige viden om forskellige symptomer – fysiske og adfærdsmæssige, som de mener er relevante for seksuelt misbrug. At minde folk og institutioner om hvem de kan dele med og søge hjælp og støtte fra	Mestring af færdigheder forbundet med genkendelse af forskellige tegn og symptomer i tide via rollespil. Forbedring af færdigheder i at kommunikere korrekt med et potentielt offer. Vide hvornår, hvordan og til hvem du skal handle/rapportere.	Anerkendelse af risiciene for offeret som mulige negative effekter i fremtiden. Informer og øg bevidstheden om emnet blandt deres kollegaer.
5.5.	<u>Din personlige boble</u> Definer selv de personlige grænser	Forbedre viden om personlige grænser, det personlige rum og	Færdigheder i at anerkende det personlige rum og individuel personafstand i sammenhæng med	At øge bevidstheden om hvordan det kan skade at holde seksuel vold hemmelig og



Co-funded by the Rights,
Equality and Citizenship
Programme of the European Union

		hvordan man håndterer det. NEJ eller STOP er også et svar – lær at bruge det korrekt. Tegn på seksualforbrydelse og hvordan det påvirker folks reaktion på det personlige rum.	multikulturel kommunikation via rollespil. At vide hvordan og hvornår man skal sige NEJ. Stilhed er ikke en mulighed.	de negative konsekvenser ved denne stilhed. At øge bevidstheden om online tilstedeværelse og opførsel. Genkendelse af og reagere på misbrug.
5.6.	<u>Tips til at beskytte af dig selv og dine jævnaldrende mod seksuel vold</u> Lær de mulige måder hvorpå du kan beskytte dig selv og dine jævnaldrende fra seksuelt misbrug og udnyttelse	Cases om beskyttelse af dig selv og dine jævnaldrende og strategier til at undgå seksuelt misbrug offline og online. Tilskuerens beskyttende rolle. Forbedre viden om tidlige advarselstegn på seksualforbrydelser.	Forbedre færdigheder forbundet med sikker online tilstedeværelse, hvor der normalt er fælder og hvordan man undgår dem. Brug af scenarier forbedrer reaktioner på virkelige tilfælde af "skjulte" seksuelle misbrugshandlinger.	At øge bevidstheden om farerne ved online kommunikation, online-annoncer. Udvikling af en holdning baseret på fleksibel empati i arbejdet med unge og i forsøget på at interagere med jævnaldrende når de deler deres oplevelser.



5.7.	<u>Tips til hvordan man reagerer positivt på afsløringer fra jævnaldrende</u> Lær hvordan man opfører sig i tilfælde af afsløringer. Sådan overvindes kontraintuitive handlinger.	Få eller forbedre viden om afslørings typerne. Hvad man må og hvad man ikke må når man reagerer på afsløringer. Vær opmærksom på, ofte adfærdsmæssige, intuitive fejl og hvordan man undgår dem.	Forbedre færdigheder du kan bruge når du står overfor forskellige typer afsløringer – kontrol over reaktioner via casestudier. Forbedre færdigheder du kan bruge når du står overfor delvise eller svære afsløringer og hvordan du klarer udfordringen. Træn positive adfærdsmæssige handlinger. Vid hvornår og hvordan du skal handle/rapportere ved hjælp af nationale og internationale støtteressourcer.	At øge bevidstheden om vigtigheden af ikke at gå glip af det første øjeblik af afsløringen, hvordan man fortsætter korrekt. At øge bevidstheden mellem jævnaldrende og kollegaer om de positive adfærdsmæssige handlinger og hyppige intuitive fejl.
--------------------	---	---	--	--



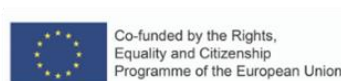
Modul 5: Støtte blandt jævnaldrende

Læringsaktiviteter

Sessionens overordnede mål	> Tips til at beskytte dig selv og dine jævnaldrende > Tips til hvordan man reagerer positivt når en jævnaldrende fortæller om misbrug > Casestudier
Sessionernes resultater	<i>Ved afslutningen af uddannelsen vil de unge kunne...</i> 1. Forstå hvorfor det er vigtigt at få støtte fra jævnaldrende, og hvordan man kan støtte andre 2. Forstå hvordan man reagerer positivt når en jævnaldrende åbner op 3. Tænke på forskellige scenarier, hvor der er en der åbner op over for dem, og deres mulige resultater 4. Have kendskab til nogle af de tegn, der kan tyde på at en jævnaldrende bliver misbrugt 5. Forstå hvordan det kan påvirke jævnaldrende når de åbner op
Beskrivelse	Træningssession for unge. Omfatter diskussionsarbejde og aktiviteter.
Varighed	
Sted og materialer	Træningslokale, stole, borde, kuglepenne, aktivitetsmaterialer.



Introduktion til sessionen og husholdningen	1. Byde deltagerne velkommen til værelserne og husholdningen (toiletter, nødudgange osv.) 2. Introduktion og aktiviteter til at lære hinanden at kende (alle præsenterer dem selv + aktiviteten "historien om mit navn") 3. Give nærmere oplysninger om KMS-projektet. 4. Gennemgå kursusindholdet og baggrunden for træningen. 5. Forklar, at der vil blive diskuteret følsomme spørgsmål som nogle kan finde ubehagelige. Det er okay hvis de har brug for at træde ud på et tidspunkt. Vi beder også om at folk ikke diskuterer andres oplevelser uden for lokalet. Hvis der gives eksempler, skal de venligst undgå at bruge navne.
--	---



Navn på aktivitet	5.1 Forstå, hvorfor det er vigtigt at have støtte fra jævnaldrende
Mål	Informere og øge bevidstheden hos unge om betydningen af jævnaldrendes støtte, når vi taler om seksuel vold.
Beskrivelse	1. Underviseren beder deltagerne om at tænke over deres mest uforglemmelige øjeblikke i det seneste år. Det behøves ikke at deles med gruppen. 2. Når alle har tænkt over deres mest uforglemmelige øjeblik, spørger underviseren, hvem deltagerne ville dele disse øjeblikke med (eller allerede har delt dem med). En ven, en forælder, en lærer? 3. Hvad med jeres problemer? Hvem er i mest sandsynlig til at dele dem med? Hvor leder du efter støtte? En jævnaldrende ven, en forælder, en lærer? 4. Underviseren forklarer, at vi som ung bruger det meste af vores tid sammen med venner og jævnaldrende, enten i skolen eller udenfor. Normalt deler vi meget med vores venner, og ofte føler vi os mest trygge ved at dele vores glæder og problemer med dem. Vi tror på, at folk på vores egen alder bedre kan forstå os, og det kan hjælpe når vi diskuterer følsomme spørgsmål. Dette er en af grundene til, at det er vigtigt at unge er opmærksomme på og informeret om spørgsmål vedrørende seksuelt misbrug, da det er mere almindeligt at få unge mennesker til at afsløre det over for deres jævnaldrende. 5. Underviseren styrer en gruppediskussion. Eksempler på spørgsmål: er du enig i at unge heller vil dele deres tanker og problemer med jævnaldrende? Hvis ja, hvorfor? Hvad med dig selv?



	Har du allerede oplevet situationer hvor dine venner taler om følsomme emner? Vidste du hvordan du kunne støtte dem?
Aktivitetstype	Gruppeaktivitet og diskussion
Varighed	Samlet varighed: ca. 30 minutter 10' til at tænke på deres mest uforglemmelige øjeblikke, og hvem de deler det med 5' til at underviseren kan præsentere hvorfor det er vigtigt for videoen og til at se den 15' til gruppediskussion
Sted og materialer	<i>Sted:</i> Åbent sted med plads til, at alle deltagerne kan sidde i en cirkel, så de kan se hinanden under diskussionerne.
Læringsresultater	Efter aktiviteten bør de unge kunne: 1. Forstå hvorfor det er vigtigt at kunne få støtte fra jævnaldrende 2. Være opmærksom på deres forståelse af seksuel vold
Moduler	5
Unit	Støtte blandt jævnaldrende
Navn på aktivitet	5.2 Kvaliteter hos en der er god til at yde støtte til jævnaldrende



Mål	Vær opmærksom på vigtige kvaliteter, du bør have, hvis du ønsker at støtte dine jævnaldrende
Beskrivelse	1. Underviseren introducerer aktivitetens mål 2. Underviseren spørger deltagerne hvilke kvaliteter der er vigtige, når man skal støtte en ven 3. Underviseren skriver kvaliteterne på tavlen. Han/hun spørger deltagerne forklarer hvorfor de mener de er vigtige, og beder dem om at give eksempler 4. Hvis de ikke allerede er nævnt, nævner underviseren følgende kvaliteter: Hjælpsom - være venlig og give en hånd, hvis det er nødvendigt. Empatisk - forstå og dele andres følelser uden at dømme dem. Tilgængelig - at være let at tale med. Respektfuld - vis din jævnaldrende, at du holder af deres følelser og velvære. Troværdig – være en person, som dine jævnaldrende kan stole på. Vær ærlig, hvis du ikke er sikker på, hvad de skal svare dine venner. Vær ikke bange for at få hjælp, hvis det er nødvendigt. Fortrolig – du skal respektere dine jævnaldrendes ret til fortrolighed og privatliv. Du skal ikke dele deres historier, uden at de ved det. Vigtigt: hvis du mistænker at en af dine jævnaldrende bliver misbrugt, må du spørge en voksen om hjælp. Enten en du stoler på eller myndighederne. Der er vigtigt at stole på dine jævnaldrende når de afslører noget for dig, og never bebrejde dem for hvad der er sket.



	Spørg din jævnaldrende hvem han/hun stoler på og om de har brug for mere støtte.
Aktivitetstype	Gruppeaktivitet
Varighed	Samlet varighed: 30 minutter 15' til brainstorming 15' til gruppediskussion
Sted og materialer	<i>Sted:</i> Åbent sted med plads til, at alle deltagerne kan sidde i en cirkel, så de kan se hinanden under diskussionerne <i>Materialer:</i> blankt papir til noter, flipover og kuglepenne
Læringsresultater	Efter aktiviteten bør de unge kunne: • Forstå, hvilke kvaliteter der er gode når man skal støtte sine jævnaldrende
Moduler	5
Unit	Støtte blandt jævnaldrende



Kilde	Stå ansigt til ansigt med dine jævnaldrende: en ungdomsuddannelsesvejledning mod seksuel udnyttelse
--------------	---

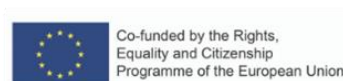
Navn på aktivitet	5.3 Aktivitet om positive respons
Mål	Forstå fortvivlende følelser og øv hvordan du kan reagere positivt over for dine jævnaldrende
Beskrivelse	1. Deltagerne vil blive opdelt i tomandsgrupper. Den ene er taleren og den anden skal svare. 2. Taleren vil få tildelt et kort med en kort erklæring der henviser til en bestemt følelse. Taleren vil læse kortet. Deres rolle er at udtrykke følelsen. F.eks. "du er skuffet fordi dine forældre ikke vil lade dig deltage i en campingtur med skolen". 3. Den der skal reagere, ved ikke hvilken følelse taleren forsøger at udtrykke. Den der reagerer, skal identificere talerens følelser og reagere positivt til situationen. (De kan tænke tilbage til de gode kvaliteter der blev præsenteret i den forrige aktivitet). 4. Tomandsgrupperne kan gå igennem scenariet, og hvis de ønsker kan de præsentere det foran gruppen. 5. Gruppen observerer situationen og forsøge at forstå talerens følelser. De analyserer også den måde, hvorpå den der reagerer handlede, og forsøger at give positiv feedback til deltagerne. 6. Til sidst styre underviseren en gruppediskussion ved at stille følgende spørgsmål: a. Var det sværest at være taleren eller den der reagerer? Hvorfor?



	b. Var det svært at identificere talerens følelser? Var det svært at finde ud af hvad man skulle sige til taleren og hvordan man kunne støtte ham/hende? c. Var det svært at udtrykke følelserne som en taler? Var det svært at udtrykke følelsen uden at kunne tale? TIPS til underviseren: <i>Underviseren kan foreslå nogle spørgsmål den der reagerer, kan stille, når de opdager at der er noget galt:</i> • “Er der noget du vil tale om?” • “Jeg har lagt mærke til, at du har været stille på det seneste? Er der noget galt? Vil du tale om det?” • “Du virkede oprevet da vi snakkede om det. Er du okay?” <i>[Adapteret fra Mc Elvaney, R. (2016). Helping children tell about sexual abuse. London; Philadelphia: Jessica Kingsley Publishers.]</i> BEMÆRK: Hvis en person nægter at tale om hvordan han eller hun har det, skal du ikke insistere, men lade dem vide, at det er okay, hvis de endnu ikke er trygge ved at dele, hvad de føler. Men de kan altid ringe til dig eller en voksen, de har tillid til at tale med om hvad der generer dem, hvis de ønsker det.
Aktivitetstype	Gruppeaktivitet



Varighed	Samlet varighed: 45 minutter afhængigt af gruppens størrelse 5' til at præsentere aktiviteten 5' for taleren til at læse opgaven og tænke over, hvordan man handler det ud 5' for parrene til at udspille scenariet 15' til gruppepræsentation af scenariet og diskussioner 15' til gruppediskussion
Sted og materialer	<i>Sted:</i> Åbent sted med plads til, at alle deltagerne kan sidde i en cirkel, så de kan se hinanden under diskussionerne. <i>Materialer:</i> underviseren bør forberede nok kort til at deltagerne kan prøve begge situationer (taler og være den der reagerer). Eksempler på kort: “Du føler dig ked af det, fordi din bedstemor døde i går aftes” “Du føler dig stresset, fordi du dumpede din matematiktest igen” “Du føler dig ked af, fordi du har en vanskelig tid derhjemme” Tips til underviseren: Du kan eventuelt vælge at bede deltagerne om at skrive nogle anonyme udsagn, der udtrykker følelser baseret på egne eksempler.



Læringsresultater	Efter aktiviteten bør de unge kunne: • Forstå, hvilke kvaliteter der er gode når man skal støtte sine jævnaldrende.
Moduler	5
Unit	Støtte blandt jævnaldrende
Kilde	Baseret på guiden: Stå ansigt til ansigt med dine jævnaldrende: en ungdomsuddannelsesvejledning mod seksuel udnyttelse

Navn på aktivitet	5.4 Tegn og symptomer på misbrug eller udnyttelse
Mål	Lær at genkende forskellige tegn og symptomer, der kan være forbundet med seksuelt misbrug og/eller udnyttelse
Beskrivelse	1. Underviseren beder deltagerne om at tænke på forskellige symptomer - fysiske og adfærdsmæssige, som de mener kan være relevante når man taler om seksuelt misbrug



Co-funded by the Rights,
Equality and Citizenship
Programme of the European Union

2. Efter deltageren har overvejet det, deler deltagerne de forskellige tegn, og underviseren skriver dem i kolonner på en flipover. Spørg deltagerne om de har observeret nogle af tegnene, og i hvor mange tilfælde de har været et resultat af seksuelt misbrug?

3. Hvis en af deltagerne føler sig komfortabel, kan han/hun dele sin personlige oplevelse, hvad han/hun følte, hvilke symptomer han/hun havde. Har de delt det med nogen, har de søgt hjælp – hvis ja, fra hvem – en ven, en forælder, en lærer eller myndighederne?

4. Unge mennesker bruger meget tid same, i skolen, klubber, eller er bare sammen med deres venner og ses online. Forskellige mennesker har forskellige måder at kommunikere på, nogle er meget åbne, mens andre er mere private. For at kunne opdage tegn på seksuelt misbrug, er det vigtigt at have gode kommunikationsfærdigheder. Unge er mere tilbøjelige til at dele deres problemer og søge hjælp og støtte fra jævnaldrende.

Dette er en af grundene til, at det er vigtigt for unge at være opmærksomme på og informeret om tegn og symptomer i forbindelse med seksuelt misbrug, da det er mere almindeligt at få unge mennesker til at afsløre det over for deres jævnaldrende. Man skal ikke ignorere tegn eller et symptom og håbe at årsagen er anderledes, men finde den rigtige måde og tid til at henvende sig til det potentielle offer.

5. Opsummerende video https://www.youtube.com/watch?v=v1Qb4Zlj_c8

6. Underviseren styrer en gruppediskussion om de mulige negative virkninger.

Eksempler på spørgsmål: Prøv at huske et tilfælde af en pludselig ændring i en vens opførsel, og hvordan du reagerede.



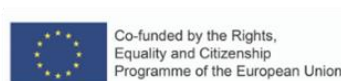
	Hvordan og hvornår du vil reagere nu? Er du klar til et rollespil? Vil du kunne genkende og afgøre, om tegnene er en konsekvens af seksuelt misbrug, eller om der er en anden årsag? (scenarier i bilagene)
Aktivitetstype	Interaktivt gruppearbejde, løsning af scenarier.
Varighed	Aktivitetens samlede varighed: 60 minutter 5' til introduktion af emnet 5' til at tænke over symptomer og tegn 15' til at dele 10' til en videopræsentation 25' til diskussioner og konklusioner
Sted og materialer	<i>Sted:</i> Åbent sted med plads til, at alle deltagerne kan sidde i en cirkel, så de kan se hinanden under diskussionerne <i>Materialer:</i> Medieprojektor, flipover, tuscher, internetforbindelse
Læringsresultater	Efter aktiviteten bør de unge kunne • Genkende tegn og symptomer i tide



	• Genkende risikoen for mulige negative konsekvenser for offeret i fremtiden • Være parat til at kommunikere ordentligt med det potentielle offer • At informere og øge deres kollegers bevidsthed om emnet • Vide hvordan og hvornår man handler
Moduler	5
Unit	Støtte blandt jævnaldrende
Kilde	Baseret på guiden: Stå ansigt til ansigt med dine jævnaldrende: en ungdomsuddannelsesvejledning mod seksuel udnyttelse



Navn på aktivitet	5.5 Scenarier
Mål	Lære forskellige måder at reagerer på scenarier, der potentielt er farlige
Beskrivelse	1. Underviseren introducerer hovedformålet med aktiviteten 2. Underviseren deler deltagerne i mindre grupper af 3 3. Giv hver gruppe en kopi af scenariet (<i>bilag 5. 4 Scenarier</i>) 4. Giv hver gruppe 15 minutter til at læse og diskutere deres scenarie 5. Når de har læst og diskuteret scenariet, skal de besvare følgende spørgsmål: - <i>Hvad synes du om situationen?</i> - <i>Har der fundet seksuel vold sted?</i> - <i>Er der nogle umiddelbare risici for personen?</i> - <i>Hvad ville være dine næste skridt?</i> 6. Efter alle grupper besvarede spørgsmålene, skriver underviseren alle identificerede former for seksuelt misbrug og deres vigtigste karakteristika på tavlen
Aktivitetstype	interaktivt gruppearbejde



Varighed	Aktivitetsens samlede varighed: 45 minutter 5' til introduktion af målene 15' til at læse og diskutere scenarierne 15' til besvarelse af spørgsmål 10' til den endelige drøftelse, evaluering og konklusion
Sted og materialer	<i>Plads:</i> Et komfortabelt rum med plads til at deltagerne kan arbejde i små grupper <i>Materialer:</i> Skriftlige scenarier, der skal gives til alle hold, tavle og tuscher
Læringsresultater	Efter aktiviteten bør de unge kunne • Genkende potentielle situationer omkring seksuelt misbrug • Genkende risiciene for offeret • At informere og øge bevidstheden blandt deres kolleger • Vide, hvornår de skal handle
Moduler	5
Unit	Støtte blandt jævnaldrende



Kilde	Baseret på guiden: Stå ansigt til ansigt med dine jævnaldrende: en ungdomsuddannelsesvejledning mod seksuel udnyttelse
--------------	--

Bilag 5.5 Scenarier

Scenarie 1:

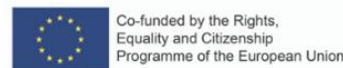
Hvad gør jeg, hvis en ven inviterer mig til at tilbyde seksuelle ydelser mod betaling?

Din ven ved, at du mangler penge, fordi din mor er syg, du skal betale for din uddannelse, og din bror har brug for penge til skolen. Din ven inviterer dig til at tjene "nemme penge" ved blot at tilbringe tid sammen med en anden mand efter skoletid. Din ven fortæller dig, at der ikke sker noget. Det vil være meget hurtigt, og du kan tjene penge til din familie.

Scenarie 2:

Hvad vil jeg gøre, hvis en fremmed beder mig om at arbejde som en "model"?

Mens du går hjem fra skole, snakker en fremmed til dig. Han spørger dig, om du vil være en model, fordi du er smuk og han synes at du er perfekt til jobbet. Du er interesseret i tilbuddet, da du har brug for penge til et skoleprojekt. Du tror, det ville være cool at være en model. Personen fortæller dig, at han tilhører et legitime agentur og taler om alle de talentfulde, big-time modeller, de har håndteret. Imponeret siger du, at du vil tænke over det. Personen giver dig sit visitkort og beder om din adresse og dit nummer for at kontakte dig.



Scenarie 3:

Hvad gør jeg, hvis min partner beder mig om at udføre seksuelle aktiviteter, som jeg ikke føler mig klar til?

Scenarie 4:

Hvad gør jeg, hvis en person jeg mødte online, beder mig om at mødes et sted?

Scenarie 5:

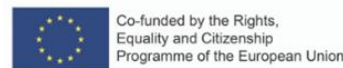
Hvad vil jeg gøre, hvis en voksen person, jeg stoler på, fortæller mig, at de er forelsket i mig?

Scenarie 6:

Hvad vil jeg gøre, hvis min gode ven fra en middelklassefamilie (der stod "middle family" på engelsk, ved ikke om de mente en middelklasse familie eller en midaldrende person?) inviterer mig ud at spise på en dyr restaurant uden særlig grund?

Scenarie 7:

Hvad gør jeg, hvis jeg finder et skjult kamera i familiens badeværelse?



Scenarie 8:

Hvad vil jeg gøre, hvis min tante spørger mig (16-årig pige) om jeg vil med på en nudist strand?

Scenarie 9:

Hvordan vil jeg reagere, hvis en læge beder mig om at klæde mig af og jeg ikke tror, at det er nødvendigt?

Scenarie 10:

Hvad vil jeg gøre, hvis en ven fortæller mig om at være blevet seksuelt misbrugt, men beder mig om ikke at fortælle det til nogen ellers vil han/hun begå selvmord?

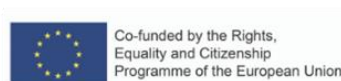


Co-funded by the Rights,
Equality and Citizenship
Programme of the European Union

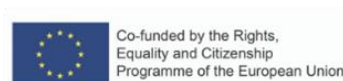
Navn på aktivitet	5.6 Din personlige boble
Mål	Definer dine personlige grænser
Beskrivelse	Underviseren introducerer aktivitetens formål 1. Underviserne spørger deltagerne om at stille sig i to rækker. De to rækker står foran hinanden med minimum 3 meter imellem dem (hver deltagerne har en der står foran dem) 2. Underviseren beder den ene række om at lukke øjnene. Den anden gruppe går langsomt henimod dem. Gruppen med lukkede øjne burde kunne mærke når den anden gruppe nærmer sig, og sige stop når de føler at personen overfor dem er for tæt på. De kan sige stop på hvilket som helst tidspunkt. Det er vigtigt at deltagerne ved at de kan sige stop når som helst. Afstanden mellem to personer definerer ikke deres forhold. Personen der skal gå imod den stillestående person, kan også selv vælge at stoppe. 3. Underviseren starter en diskussion om personlige grænser. - Etableringen af en personlig grænser betyder, at du skal holde en vis afstand mellem dig og andre for at beskytte dig selv. Denne plads er ikke fast, men kan det ændre sig afhængigt af personen og hvilken relation eller forhold du har til dem. - Det er okay at sige NEJ/STOP. Nogle gange kan vi være bange for at sige nej, fordi vi tror, vi skuffer personen. Du har altid ret til at sige nej i alle situationer. Din sikkerhed er altid den vigtigste prioritet.
Aktivitetstype	Gruppediskussion
Varighed	Aktivitetens samlede varighed: 45 minutter



	5' til introduktion af emnet og målene 15' til aktiviteten 15' til diskussion om personlige grænser 10' til den endelige evaluering og konklusioner
Sted og materialer	<i>Sted:</i> Et stort rum med nok plads til at alle deltagerne kan stå i to rækker <i>Materialer:</i> flipover
Læringsresultater	Ved modulets afslutning, skal ungdomsarbejderne kunne: • Være bevidste om personlige grænser og kunne genkende potentielle situationer for seksuelt misbrug • At vide, hvordan og hvornår man skal sige NEJ • At genkende tidlige advarselssignaler om seksuelle overgreb • Må ikke tie og holde misbrug i hemmelighed • At være forsigtig i sin online tilstedeværelse • At informere og øge bevidstheden hos deres kolleger om emnet • Vide, hvornår og hvordan man handler
Moduler	5



Unit	Støtte blandt jævnaldrende
Kilde	Baseret på guiden: Stå ansigt til ansigt med dine jævnaldrende: en ungdomsuddannelsesvejledning mod seksuel udnyttelse
Navn på aktivitet	5.7 Tips til at beskytte dig selv og dine jævnaldrende mod seksuel vold
Mål	Lær om mulighederne for at beskytte dig selv og dine jævnaldrende mod seksuelt misbrug og udnyttelse
Beskrivelse	Underviseren introducerer aktivitetens hovedmål. 1. Underviseren beder deltagerne om at overveje forskellige scenarier hvor seksuelt misbrug kunne finde sted, og hvad der kunne være advarselstegn på seksuelt misbrug. 2. Efter deltagerne har haft tid til at tænke, deler de deres eksempler. Underviseren giver eksempler – en fest med folk du stoler på, kend dine grænser, beskyt din drink, ved hvornår or hvordan man skal gå, vær en god ven. 3. Diskussion om at beskytte sig selv. Underviseren udvælger deltagere og spørger ”hvad er din personlige grænser, og hvordan siger du NEJ hvis nogen bryder dem?” ”har du de samme grænser online?”. Lad de andre deltagere kommentere på hvad de har hørt eller oplevet. Lav en opsamling på tavlen. 4. Diskussion – hvordan opfører man sig som tilskuer? Forbliv aldrig tavs – hvis du ser noget, så sig noget. Lav en opsamling på tavlen. (scenarier i bilag 5.5)



Aktivitetstype	Gruppediskussion. Løsning af scenarier.
Varighed	Aktivitetens samlede varighed: 60 minutter 5' til introduktion af emnet og målet 15' til at dele eksempler 15' til diskussion om at beskytte sig selv 15' til diskussion om tilskuere 10' til den endelige evaluering og konklusion
Sted og materialer	<i>Sted:</i> Et stort rum med nok plads til at alle deltagere kan sidde ned (f.eks. i en cirkel) <i>Materialer:</i> papir til en flipover
Læringsresultater	Efter aktiviteten bør de unge kunne • Være opmærksom på personlige grænser og anerkende potentielle situation for seksuelt misbrug • Vide hvordan og hvornår man skal sige NEJ • Genkende tidlige advarselssignaler om seksuelle overgreb • Ikke tie eller holde misbrug hemmeligt • Være forsigtig online • At informere og øge deres kollegers bevidsthed om emnet



	• Vide, hvornår og hvordan man handler
Moduler	5
Unit	Støtte blandt jævnaldrende
Kilde	Baseret på guiden: Stå ansigt til ansigt med dine jævnaldrende: en ungdomsuddannelsesvejledning mod seksuel udnyttelse

Navn på aktivitet	5.8 Tips om, hvordan man positivt reagere på oplysninger fra jævnaldrende
Mål	Få mere at vide om, hvordan du opfører dig i tilfælde af oplysninger. Hvordan man kan overvinde counter-intuitive handlinger.
Beskrivelse	Underviseren introducerer hovedmålet 1. Træneren beder deltagerne om at tænke på forskellige situationer, hvor en jævnaldrende delte personlig erfaring med en mulighed for seksuelt misbrug, og hvordan de reagerede



	2. Efter deltagerne har tænkt over det, deler de deres eksempler. Underviseren giver eksempler og forsøger at opsummere hvordan unge fortæller om misbrug, og hvad man SKAL gøre og hvad man IKKE SKAL gøre, på tavlen 3. Åben diskussion om de positive handlinger og hyppige fejl 4. Diskussion om, hvordan man håndterer afsløringer med eksempler. At handler alene er ikke den eneste mulighed! 5. Nationale og internationale støtteressourcer
Aktivitetstype	Gruppediskussion. Løsning af scenarier.
Varighed	Aktivitetens samlede varighed: 60 minutter 5' til introduktion af emnet og målet 15' til at dele eksempler 15' til diskussion om måder at fortælle om misbrug og hvad man skal og ikke skal gøre 15' til diskussion om hvordan man håndterer ikke-standard situationer hvor folk åbner op om misbrug 10' til evaluering, konklusion og støttemuligheder
Sted og materialer	<i>Sted:</i> Et stort rum med nok plads til at alle deltagere kan sidde ned (f.eks. i en cirkel) <i>Materialer:</i> papir til flipover



Læringsresultater	Efter aktiviteten bør de unge kunne • Være opmærksom på de mulige oplysningssager og deres formularer, og hvordan de skal reagere • Vide hvad man SKAL og IKKE SKAL gøre, når der er en der fortæller om misbrug • Være opmærksom på adfærdsmæssige fejl, og hvordan man undgår dem • Træne positive adfærdshandlinger • Vide hvordan man kommer videre og håndtere vanskelige sager, hvor der bliver fortalt om misbrug • Informere og øge bevidstheden blandt kolleger om emnet. • Vide, hvornår og hvordan man handler/rapporterer ved hjælp af nationale og internationale supportressourcer
Moduler	5
Unit	Støtte blandt jævnaldrende
Kilde	Baseret på guiden: Stå ansigt til ansigt med dine jævnaldrende: en ungdomsuddannelsesvejledning mod seksuel udnyttelse



Co-funded by the Rights,
Equality and Citizenship
Programme of the European Union



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.